

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

ROSKILDE KATEDRALSKOLE

1905.

ROSKILDE AVIS' BOGTRYKKERI.
1905.

Førældre og Værger, som indmelder deres Børn i Skolens laveste Klasse (første Mellemskoleklasse), bedes om at gennemlæse Fordringerne ved Optagelsesprøven Side 42.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

ROSKILDE KATEDRALSKOLE

1905.

ROSKILDE AVIS' BOGTRYKKERI.
1905.

Efterretninger

om

Roskilde Katedralskole

for

Skoleaaret 1904—1905

af A. G. Ø. Hauch.

Prøver i 1904.

Afgangsprøve for studerende Disciple. Hertil indstillede sig 13 Disciple, 8 af den sproglig-historiske, 5 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Som Medlem af Inspektionen deltog Professor, Dr. phil. Gertz i Censuren; beskikkede Censorer var Adjunkt Bjerre, Cand. mag. F. Brahd e, Cand. theol. Engelsen, Dr. phil. P. Munch, Cand. mag. Th. Müller, Fru Mag. sc. K. Meyer.

Almindelig Forberedelseeksamen. Hertil indstillede sig 13 Disciple, hvoraf en forlod Eksamen. Beskikkede Censorer var: Adjunkt Bjerre, Cand. theol. Engelsen, Dr. phil. P. Munch, Dr. phil. C. Hansen, Overlærer Steenberg. Udenfor Skolens Lærerstand viste Inspektør R. Poulsen Skolen den Tjeneste at deltage i Censuren.

IV. Klases Hovedeksamen. Hertil indstillede sig 10 Disciple og 1 Privatist. 4 Disciple forlod Eksamen. Beskikkede Censorer var: Adjunkt Bjerre, Cand. mag. F. Brahd e, Dr. phil. P. Munch, Overlærer Steenberg, Dr. phil. C. Hansen.

Afgangseksamen for studerende 1904.

	Udarbejdelse i Mordersmaalet (fri)	Udarb. i Mordersm. (bunden).	Dansk og Oldnordisk.	Fransk.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig (læst).	Latin, mundtlig (ikke læst).	Græsk.	Naturlære f. spr.	Aritmetik, skriftlig.	Aritmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Mekanisk Fysik med Optik.	Kemisk Fysik med Astronomi.	Points.	Hovedkarakter.
1. L. P. Bigler.....	m 33	33 +	m 33	m 33		m 33	m 33						33	33	33	33	33	33	78	anden
2. G. V. T. Borries....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	m 33				33		33					97	første
3. W. T. V. Raun-By- berg	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				88	første
4. V. O. Helleesen	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				82	anden
5. Ellen M. Kruse.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				93	første
6. C. P. Olsen.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				97	første
7. A. K. Petersen.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				79	anden
8. F. P. Fog Petersen.	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				84	første
9. S. Fog Petersen....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				63	tredje
10. Haralda V. Poulsen.	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				92	første
11. H. O. K. Spur.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				84	første
12. T. E. Spur.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				83	anden
13. P. E. Svarre.....	m 33	m 33	m 33	m 33		m 33	m 33	33	m 33		m 33	33		33	33				85	første

Almindelig Forberedelseksamen 1904.

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Aritmetik, skriftl. og mundt.	Geometri, skriftl. og mundt.	Naturalære.	Orden med skriftl. Arbejder.	Points.
1. Elisabeth H. Bencke.....	m	u	m		g	u	g	m	t	m	u	m	m	88
2. J. J. Bruun	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	79
3. Dagmar H. K. Frandsen...	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	112
4. H. A. R. Lund	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	97
5. O. L. Nielsen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	102
6. A. R. Olsen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	110
7. H. C. T. Olsen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	87
8. N. P. Pedersen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	116
9. K. E. K. Petersen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	86
10. E. W. Schmidt	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	98
11. E. J. Smedegaard	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	99
12. V. J. Svendsen	m g	m g	m g		g	u	g	m	u	m	u	m	m	89

Til de skriftlige Prøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

A. Ved Afgangsprøven for studerende.

Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave): Fordele og Farer ved et selskabeligt Liv.

Udarbejdelse i Modersmaalet (bekendt Stof): Om England som Grundlægger af Kolonier.

Fransk Stil: Da Natten kom, blev Cromwell grebet af stærk Uro; han talte med lav og afbrudt Røst: „Sandelig Gud er god. Jeg vilde ønske, at jeg maatte leve for at tjene Gud og hans Folk; men mit Værk er fuldbragt. Gud vil være med sit Folk.“ Man bød ham noget at drikke, idet man opfordrede ham til at sove. „Jeg vil hverken drikke eller sove,“ svarede han, „jeg maa drage afsted.“ Solen var ved at staa op; det var den 3die September. hans lykkelige Dag, Aarsdagen for hans Sejre ved Dunbar og Worcester. Ved et underligt Træf havde den Nat, som nu var gaaet til Ende, været meget stormende; et hæftigt Uvejr ænrettede mange Ulykker til Søs og til Lands. Cromwell faldt igen hen i en Sløvhedstilstand, af hvilken han ikke vaagnede op mere. Mellem Klokken 3 og 4 om Eftermiddagen, da han allerede for nogen Tid siden havde mistet Bevidstheden, drog han et dybt Suk; de tilstedeværende gik hen til hans Seng; han var da lige død.

Oversættelse fra Latin: *Serius omnino, patres conscripti, quam tempus reipublicæ postulabat, aliquando tamen convocati sumus; quod flagitabam equidem cotidie, quippe cum bellum nefarium contra aras et focos, contra vitam fortunasque nostras ab homine perditio non comparari, sed geri jam viderem. Quid igitur exspectamus, cum non exspectet Antonius? quousque tantum bellum, tam crudele, tam nefarium privatis consiliis propulsabitur; cur non quam primum publica iis accedit auctoritas? C. Cæsar adulescens incredibili ac divina quadam mente atque virtute tum, cum maxime furor arderet Antonii, cumque ejus a Brundisio*

crudelis et pestifer reditus timeretur, nec postulantibus nec cogitantibus nobis. ne optantibus quidem, quia non posse fieri videbatur, firmissimum exercitum ex invicto genere veterarorum militum comparavit patrimoniumque suum in reipublicæ salute collocavit. Cui quamquam gratia referri tanta non potest, quanta debetur, habenda tamen est tanta, quantam maximam animi nostri capere possunt. Quis enim est tam ignarus rerum, tam nihil de republica cogitans, qui hoc non intellegat, si M. Antonius a Brundisio cum iis copiis, quas se habiturum putabat, Romam, ut minabatur, venire potuisset, nullum genus eum crudelitatis præteriturum fuisse? quippe qui in hospitis tectis Brundisii fortissimos viros optimosque cives jugulari jusserit, quorum ante pedes ejus morientium sanguine os uxoris respersum esse constabat. Hac ille crudelitate imbutus, cum multo nobis omnibus veniret iratior, quam illis fuerat, quos trucidarat, cui tandem nostrum aut cui omnino bono pepercisset? Qua peste rempublicam privato consilio (neque enim fieri potuit aliter) Cæsar liberavit; qui nisi in hac republica natus esset, rempublicam scelere Antonii nullam jam haberemus. Sic enim perspicio, sic judico, nisi unus adulescens illius furentis impetus crudelissimosque conatus cohibuisset, rempublicam funditus interituram fuisse. Cui quidem hodierno die, patres conscripti (— nunc enim primum ita convenimus, ut illius beneficio possemus ea, quæ sentiremus, libere dicere —), tribuenda est auctoritas, ut rempublicam non modo a se susceptam, sed etiam a nobis commendatam possit defendere.

Aritmetik:

1. Find de hele Værdier af x og y , der tilfredsstiller Ligningen

$$x^2 - y^2 = p.$$

hvor p er et Primtal.

2. Af to Størrelser, x og y , dannes to andre, x_1 og y_1 , ved Ligningerne

$$x_1 = ax + by + c$$

$$y_1 = \alpha x + \beta y + \gamma$$

Af disse dannes atter to andre Størrelser, x_2 og y_2 , ved to Ligninger af samme Form, nemlig

$$x_2 = ax_1 + by_1 + c$$

$$y_2 = \alpha x_1 + \beta y_1 + \gamma$$

Find de tre Koefficienter a , b og c udtrykte ved de andre α , β og γ , naar x_2 og y_2 skal være identisk lige store med henholdsvis x og y .

Alle Koefficienterne antages at være forskellige fra Nul.

3. I en uendelig, rent periodisk Kædebrøk bestaar Perioden af 5 ufuldstændige Kvotienter, som alle er positive hele Tal; den 4de Konvergent er $\frac{3}{2}$, og den 5te $\frac{7}{4}$. Find Kædebrøken og Periodens ufuldstændige Kvotienter.

Beregningsopgave: Et Legeme er begrænset af to Rektangler $A B C D$ og $A_1 B_1 C_1 D_1$ ($A B \neq A_1 B_1$ og $A D \neq A_1 D_1$) samt fire Trapezer; det Hjørne, hvis Toppunkt er A , har Kanterne $A B$, $A D$ og $A A_1$. Beregn dette Legemes Rumfang, naar følgende Størrelser er givne:

$\sphericalangle A_1 A B = 53^{\circ} 49' 8''$; $\sphericalangle A_1 A D = 76^{\circ} 21' 14''$; $A A_1 = 4,185$; $A B = 5,283$; $A D = 4,712$; $A_1 B_1 = 3,825$; $A_1 A_1 = 2,174$.

Geometri: 1. Konstruer en ret Linie, som er parallel med de parallelle Sider i et givet Trapez, og som halverer dets Areal.

2. Alle Siderne i en retvinklet Trekant, hvis ene Vinkel er 30° , er delte indvendig, efter samme Omløbsretning, i Forholdet 1:2. Find Vinklerne i den Trekant, der har Delingspunkterne til Vinkelspidser.

3. En vilkaarlig ret Linie gennem et givet Punkt P skæres i A og B af en given Parabel med Brændpunktet F ; L er Ledelinens Skæringspunkt med den rette Linie, der gaar gennem Midtpunktet af Korden $A B$ og er parallel med Parablens Akse. Find det geometriske Sted for Skæringspunktet mellem Linierne $P A B$ og $L F$.

Projektionstegning: En given Plans vandrette og lodrette Spor danner med Grundlinien Vinkler, der er henholdsvis 60° og 15° . Tegn Billederne af en ret Linie, som ligger i denne Plan og er vinkelret paa dens vandrette Spor.

Et Stykke $a b$ af denne Linie, hvis ene Endepunkt a ligger i den vandrette Billedplan, tages til Kant i en Tærning, der skal ligge saaledes paa Planen, at denne danner lige store Topplansvinkler med de to i $a b$ sammenstødende Sideflader. Tegn denne Tærnings Billeder.

Tegn endelig det lodrette Billede af den Storcirkel i Tærningens indskrevne Kugle, der ligger i Diagonalplanen gennem $a b$.

Liniestykket $a b$ maa vælges saaledes, at alle Tærningens Punkter kommer til at ligge i 1ste Rumvinkel. — Tærningens Sideflader er ugenomsigtige.

B. For 4de studerende Klasse og 4de Realklasse:

Dansk Stil: Om de vigtigste Formaal for Rejser og om Forskellen paa Rejser i gamle Dage og nu.

Aritmetik: 1. A. som den 1. Juli 1898 havde indsat et Beløb af 673.58 Kr. i en Sparekasse, kunde den 1. Juli 1903 have hævet 800 Kr., hvortil det med Renter og Renterers Renter var vokset i det nævnte Tidsrum. Hvilken Sum vil han da kunne hæve, naar han lader Beløbet staa til den 1. Juli 1904?

2. Angiv de Værdier af x , for hvilke Brøken

$$\frac{2x^2 - 9x + 9}{6x^2 - 7x - 3}$$

bliver Nul uendelig, positiv, negativ.

3. Fra Skanderborg til Silkeborg løber 3 Jærnbantog A, B og C. Tog A bruger 10 Minutter mere til Turen end B, men 40 Minutter mindre end C idet dets Kørehastighed (den i Timen gennemløbne Vej) er $6\frac{1}{2}$ Kilometer mindre end Kørehastigheden for B, men $12\frac{3}{4}$ Kilometer større end for C.

Hvor mange Timer er Tog A om Turen, og hvor stor er dets Kørehastighed?

Geometri: 1. I Trekant A B C er D et vilkaarligt Punkt i A B; E og F er Punkter i henholdsvis B C og C A saaledes beliggende, at $D E \neq A C$ og $D F \neq B C$.

Bevis: $C F \cdot C E = A F \cdot B E$

2. Højden paa Grundlinien i en ligebenet Trekant er dobbelt saa lang som Diameteren i den indskrevne Cirkel. Find Trekantens Sider og Areal, udtrykte ved Cirkelns Radius r .

Tegnes den Tangent til Cirklen, som er parallel med

Grundlinien, fremkommer der en ny ligebenet Trekant; find dennes Sider, indskrevne Cirkels Radius og Areal, ligeledes udtrykte ved r .

3. Tegn to parallelle Tangenter til en Cirkel. Konstruer dernæst en tredje Tangent saaledes, at Røringspunktet deler det Stykke af den, der ligger mellem de to første, i Dele, der forholder sig som 2 til 3. Der forlanges kun een Løsning.

Engelsk Version: At the best inn of the city of York there once arrived a traveller who, after taking a splendid lunch, asked if there was anything to be seen in town besides the Cathedral. „Well“, said the innkeeper, „there is a robber to be tried¹⁾ to-morrow in court²⁾, and if you would like to be present, I might get you a good seat.“ The stranger said, he would as well see that as anything else, and a seat was procured for him beside the judge³⁾. The trial went very much against the prisoner, and the judge asked him what he had to say in his defence. „I am innocent, though I cannot prove it“, said he in a sad voice; but suddenly, fixing his eyes on the stranger beside the judge, he cried, „still there sits a gentleman who could prove my innocence“. He said, that on the very day he was charged with⁴⁾ having committed the crime, he had carried that gentleman's box from the pier⁵⁾ to the inn at Dover. The stranger said, that a person very much like the prisoner had certainly carried his baggage to his inn at Dover, but he would not swear that it was the same man, nor the day indicated⁶⁾ „Have you no memoranda⁷⁾“ said the judge. „Certainly, but my note-book is at my hotel.“ „Let it be fetched“, said the judge. This was done, and in the mean time the prisoner put some questions to the stranger, which corroborated⁸⁾ his story, and when the book was brought, the date was found to correspond⁹⁾. After some more questions to the prisoner and to the stranger the judge became convinced of the truth of the prisoner's story, and the latter was acquitted¹⁰⁾. But unfortunately, a week afterwards both the prisoner and the stranger were arrested for burglary¹¹⁾.

1) to try, at forhøre. 2) in court, for Retten. 3) judge, Dommer. 4) charged with, anklaget for. 5) pier Skibsbro. 6) indicated, angiven. 7) memoranda, Optegnelser. 8) to corroborate, at bestyrke. 9) to correspond, at stemme. 10) to acquit, at frikende. 11) burglary, Indbrudstyveri.

Praktisk Regning: 1. Et Parti Fyrrebræder er købt i Finland for 8 Lst. 12 sh. 6 d. pr. Standard, hvortil kommer Fragt, 18,60 Rmk. pr. Standard, Told og Vareafgift 8 Øre pr. Kub., og andre Udgifter, der ialt beløber sig til $2\frac{3}{4}$ pCt. af Indkøbsprisen i Finland. Hvor stor bliver i danske Penge den samlede Udgift pr. Standard? (1 Lst. = 20 sh. à 12 d., 1 d. = $7\frac{1}{2}$ Øre; 100 Rmk. = 88,50 Kr.; 1 Standard = 165 Kub.).

Naar Bræderne er 12' lange, $7\frac{1}{2}$ " brede og $1\frac{3}{4}$ " tykke, hvor mange af dem gaar der da paa 1 Standard, og hvor meget skal man i Udsalg tage for hver Tylt (12 Stkr.) af dem for at tjene 20 pCt?

Brædernes Kubikindhold = Produktet af Længde, Bredde og Tykkelse.

2. En Kaffehandler danner af 3 Sorter raa Kaffe, Nr. 1, Nr. 2 og Nr. 3 en Blanding paa 90 \bar{u} , som indeholder $3\frac{1}{2}$ Gange saa mange \bar{u} af Nr. 2 som af Nr. 1 og $1\frac{1}{2}$ Gange saa mange \bar{u} af Nr. 3 som af Nr. 2.

Han lader denne Blanding, af hvilken han har betalt Nr. 1 med 1,29 Kr., Nr. 2 med 0,99 Kr. og Nr. 3 med 0,73 Kr. pr. \bar{u} , brænde og male, hvilket koster 3,60 Kr. ialt; derefter sælger han Kaffen, som ved Brændingen og Malingen er svundet noget, for 1,36 Kr. pr. \bar{u} og tjener derved 19 pCt.

Hvor mange pCt. var den raa Kaffe svundet?

En skriftlig **Halvaarsprøve** blev afholdt med VI. IV. og 4 R.

Med Ministeriets Tilladelse underkastede følgende sig Tillægsprøver:

I Sommeren 1904: for at supplere alm. For-

beredelseseksamen: Tillægsprøve i Latin: O. A. Delbanco (mg÷), O. A. Olsen (g); i Latin og Fransk: A. J. Verner (g+, ug÷), Astrid Mørck (g, mg). Tillægsprøve i Fransk: H. H. Hintz (mg), J. O. Raun-Byberg (g+). Senere: Tillægsprøve (for Farmaceuter) i Latin: Martha Marie Wildfang (mg÷); Tillægsprøve i Latin som Betingelse for at stedes til Afgangseksamen for stud.: A. M. Nielsen (g). Ved denne sidste Prøve deltog Undervisningsinspektionens Formand, Prof. Gertz, i Censuren. Senere: Tillægsprøve (for Farmaceuter) i Latin og Fransk: H. A. R. Lund (g, g+), V. J. Svendsen (mg, g); i Latin alene Dagmar Helvig Kirstine Frandsen (g+).

2. Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift var Disciplenes Antal 165. Af disse blev der dimitteret 13 studerende og 12 Realister. Før og efter Aarsprøven blev udmeldt følgende 10 Disciple: S. K. Schaldemose, C. H. Frederiksen, K. Rex, N. E. L. H.-G. Wedel, K. O. S. Breyen, E. E. Meyer, P. Eyber, A. R. Petersen, H. T. Kragstnap, Margareth A. E. Lindstrøm. Fra 1. August optoges følgende 30 Disciple: J. M. Hertz, A. J. Verner, L. S. Lützen, Ellen M. K. Enoksen, T. C. E. N. Gottlieb, J. F. Fenger, N. J. Heje, N. C. Nielsen, O. H. Redöhl, E. Nørregaard, T. L. Björndal, H. Tolstrup, O. H. Poulsen, H. C. Huus, S. Schultz, H. Schaltz, Ellen Dreyer,

Knud V. Jeppesen, E. M. E. Matthissen, P. Erbe, P. G. Blichfeldt, Asta Gammeltoft, Ebba P. Schrøder, J. H. Voss, K. C. Jørgensen, O. Schledermann, Camilla J. Christensen, L. C. P. Lassen, H. B. Dige, M. C. Hansen.

Skoleaaret begyndte saaledes med 160 Disciple.

Deraf er der i Aarets Løb udgaet: P. B. Baggesen, E. C. Petersen, P. J. Fleischer, O. A. S. Nielsen. Discipelen i V Klasse, N. N. Bay, døde den 5. Januar 1905. Der optoges: L. L. Hammerich og desuden følgende fra Borgerskolen: A. P. Andersen, H. M. Christiansen, L. K. Hansen, K. W. Leegaard, N. A. Nielsen, P. J. Olsen, J. C. A. Pedersen.

I Begyndelsen af Maj er saaledes Discipeltallet 163.

I den følgende Navneliste er Disciplene af VI, IV og 4. Realklasse opført i Bogstavorden, V Kl. efter Udfaldet af Hovedeksamen i Fjor, de øvrige Klasser i den Orden, der bestemmes ved Middeltallet af de Numre, de har haft i den forløbne Del af Skoleaaret. Disciplene af den mat.-naturv. Retning er betegnet med en Stjerne. Ved dem, der er optaget i dette Skoleaar, anføres Fødselsdagen. Faderens Stilling er vedføjet i Parentes; hvor Hjemstedet ikke er nævnt, er det Roskilde.

VI. Klasse.

*1. O. A. Delbanco (Sognepræst D. i Kalundborg). 2. Ella M. H. Hauch (Rektor H.). 3. A. N. V. Holm (afd. Læge).¹⁾ 4. T. P. F. Hansen (Lærer H. i Ringsted). 5. H. K. Kalff (Lærer K.

¹⁾ Denne Discipel er for Øjeblikket syg og vil ikke kunne deltage i Eksamen.

ved Frue Skole). 6. E. E. Madsen (Lærer M. i Allerslev). *7. A. M. Nielsen (Hestehandler N. i Holbæk). *8. O. A. Olsen (Tømrer O. i Holbæk). *9. A. Teglbjærg (Lærer T. i Kirke-Saaby).

V. Klasse.

*1. G. Fogt (Klokker F.). 2. E. S. Flensborg (Boghandler F.). *3. E. K. Petersen (Apo-teker P.). 4. E. C. Bondo (Domprovst B.). *5. H. E. C. Bencke (Fuldmægtig i Sparekassen B.). *6. J. M. Hertz (f. 21. Aug. 1887, Sognepræst H. i Finderup). *7. A. J. Werner (f. 13. Septbr. 1888, Sagfører W. i Kalundborg). 8. L. L. Lützen (f. 16. April 1886, Justitsraad, Godsforvalter L., Frederikslyst). 9. Ellen M. K. Enoksen, (f. 16. August 1886, Slagter E., Gundsømagle).

IV. studerende Klasse.

*1. J. Askgaard (Lærer A. i Greve). 2. V. Askgaard (Broder til 1.). 3. A. H. D. Geertsen (Politibetjent G. i Holbæk). 4. T. C. E. N. Gottlieb (f. 29. April 1889, Amtsforvalter G.). *5. V. E. Hertel (Læge H.). *6. A. V. Jensen (Lærer J. i Borup). *7. E. A. Kierkgaard (Distriktslæge K. i Holbæk). *8. J. Lundberg (Lærer L. i Rerslev). *9. H. Schmidt (Konditor S.). 10. H. B. Skou (Gaardejer S. i Snoldelev). 11. C. V. Svendsen (Læge S. i Tølløse.)

4. Realklasse.

1. A. Bencke (Broder til Nr. 5 i V.). 2. F. Bergemann (Direktør B. i Ringsted). 3. P. H. Harreschou (Handelsgartner H.). 4. J. M. Due Jensen (Parcellist J. i Gevninge). 5. J. J. Jensen (Købmand J. Taastrup). 6. A. L. A. Lange (Jordbruger L., Roskilde Nymark). 7. A. Nielsen (Smedemester N.). 8. C. P. H. L. Nielsen (Købmand N.). 9. A.

B. J. Sørensen (Lokomotivfører S.). 10. H. V. Tillisch (afd. Forpagter T. paa Svenstrup). 11. O. Østerbye (Telegrafbestyrer Ø.).

III. studerende Klasse.

1. P. L. R. Manniche (afd. Skolelærer M.). *2. P. H. R. Harboe (Driftsdirektør H. i Holbæk). 3. C. E. V. Fryd (fhv. Bankdirektør F.). *4. A. Teglbjærg (Broder til Nr. 9 i VI.). *5. S. H. K. Høyer (Fabrikant H. i Hedegaardene). *6. T. J. Jørgensen (Skoleinspektør J.). *7. T. W. Hansen (Forpagter H. paa Nymølle). *8. A. H. Schaldemose (Tømmerhandler S. i Ringsted). 9. P. Scheel (Fuldmægtig S. i Holbæk). *10. O. Grunnet (Stationsforstander G. i Hedehusene). *11. D. V. O. Roserup (Læge B. i Borup). 12. H. K. Dahlerup (Sognepræst D. i Asnæs). 13. H. P. Jensen (Gaardmand J. Hvalseø).

3. Realklasse.

1. B. Pontoppidan (Læge P. i Hadsund). 2. K. D. Iversen (Skovrider J. i Lorup). 3. T. L. Jepsen (Hotelforpagter J.). 4. C. C. Andersen (Kolonialhandler A.). 5. E. Frederiksen (Slagterm. F.). 6. C. H. Baggesen (Oberstinde B.). Følgende Disciple blev i April optaget fra Borgerskolen: 7. A. P. Andersen (f. 3. Januar 1889, Gæstgiver A.). 8. H. M. Christiansen (f. 2. Marts 1889, Kontrolbetjent C.). 9. L. K. Hansen (f. 18. Decbr. 1890, Banearbejder H.). 10. K. W. Leegaard (f. 29. August 1889, Fabrikbestyrer L.). 11. N. A. Nielsen (f. 24. Juni 1889, Gaardmand N. i Kongstrup). 12. P. J. Olsen (f. 11. April 1889, Portør O.). 13. J. C. A. Pedersen (f. 23. Juli 1889, Gaardejer P. i Kallerup).

II. studerende Klasse.

1. J. Hansen (Mejeriejer H. i Rørvig). 2. H. Svane (Lærer S. i Gadstrup). 3. H. Pedersen (Mejeribestyrer P., Hedehusene). 4. K. E. Svarre (Redaktør S., Køge). 5. O. V. Øhlenschläger (Sognepræst Ø., Ø.-Skjerninge). 6. K. E. Koefoed (Assistent K. i Holbæk). 7. A. Pedersen (Gaardmand P. i Allerslev). 8. A. C. E. Madsen (Broder til Nr. 6 i VI). 9. J. F. Fenger (f. 29. Maj 1891; Sognepræst i Soderup). 10. V. W. Henningsen (Postkontrollør H.). 11. S. A. Mikkelsen (Overlærer M.). 12. N. J. Heje (f. 23. August 1891, Sognepræst H. i Sengeløse). 13. A. S. Augsburg (Apteker A.). 14. K. Hellmers (Godsejer H.).

2. Realklasse.

1. H. G. Hansen (Sadelmager H., Taastrup). 2. A. P. H. B. Sørensen (Teglværksbestyrer S., Hakkemose). 3. C. J. Nielsen (Sagfører J. P. N.). 4. E. Schmidt (Enkefru S.). 5. A. Rasmussen Gartner R. paa Vibygaard). 6. A. V. Winther (Garver W.). 7. O. S. Nielsen (Sagfører N. C. N.). 8. O. H. Asmussen (Handelsagent A.). 9. C. V. L. Hansen (afd. Købmand H. i Faxe). 10. N. K. Nielsen (f. 15. Februar 1891, Mejeribestyrer N., Viby). 11. J. L. B. Weber (Tømmermester W.). 12. K. R. K. Høyer (Broder til Nr. 5 i III.). 13. S. O. Schaldemose (Broder til Nr. 8 i III.). 14. F. J. Dige (Gaardejer D. i Snoldelev).

2. Mellemskoleklasse A.

1. B. J. H. Bang (Købmand B., Ringsted). 2. H. V. Schledermann (Murmester S.). 3. A. Zelma C. Bay (fhv. Proprietær B.). 4. Alfr. Jensen (Gaard-

mand J. i Brordrup). 5. C. M. Skou (Broder til Nr. 10 i IV.). 6. Inger M. C. Børgesen (afd. Grosserer B.). 7. H. V. Christensen (Møllejejer C.). 8. A. M. E. Matthissen (Købmand M.). 9. H. W. Sprechler (Apoteker S., Glostrup). 10. A. Hj. D. Havsteen (Jægermester H.). 11. S. C. L. Hansen (Broder til Nr. 9 i 2. R.). 12. V. Pedersen (Broder til Nr. 3 i II.). 13. O. E. Jensen (Broder til Nr. 6 i IV.). 14. Th. Havsteen (Broder til Nr. 10). 15. L. M. K. Nielsen (Detailhandler N., Hvalsø). 16. C. F. Balslev (Sognepræst B., Borup). 17. A. V. S. S. Hjorth (Købmand H.). 18. O. H. Reddøhl (f. 19. August 1892, Sognepræst R., Ousted). 19. P. S. B. Nielsen (Tøffelmager N.). 20. K. K. Klemm (Slagtermester K.). Fra Metropolitanskolen blev i Maj optaget: 21. L. L. Hammerich (f. 31. Juli 1892, Borgmester H.).

2. Mellemskoloklasse B.

1. E. Nørregaard (f. 7. Decbr. 1891, Lærer N., Høje-Taastrup). 2. Anna M. Bencke (Søster til Nr. 5 i V. og Nr. 1 i 4. R.). 3. Anna C. Nielsen (Søster til Nr. 3 i 2. R.). 4. Jenny D. M. Østergaard (afd. Skolelærer Ø.). 5. H. P. C. B. Hemmingsen (Skovfoged H. i Magleskov ved Gammerød). 6. H. L. J. Bang (Gartner B.). 7. T. L. Bjørndal (f. 3. Marts 1892, Sognepræst B. i Hylinge). 8. E. Albrechtsen (Sagfører A.). 9. S. A. T. Clausen (afd. Bestyrer C. i Køge). 10. L. A. Bech (Gaardejer B. i Havdrup). 11. S. C. H. Petersen (Handelsgartner P.). 12. A. P. Jensen (Broder til Nr. 5 i 4. R.). 13. E. G. W. Qvistgaard (Sognepræst Q. i Rorup). 14. J. Schram (Bankdirektør S.). 15. K. Thiesen (Lærer T.). 16. C. M. H. Jensen (Skolelærer J., Gammerød). 17. J.

M. v. Halle (Dyrlæge v. H.). 18. V. G. C. Thomsen (Købmand T.). 19. J. C. J. Christensen (Redaktør C.). 20. P. M. W. Petersen (Købmand P.). 21. C. Stæhr-Olsen (Dyrlæge S.-O. i Rye). 22. A. Thiesen (Broder til Nr. 15).

I. Mellemskoleklasse.

1. H. C. Huus (f. 11. Oktober 1893, Tandlæge H.). 2. Ellen Dreyer (f. 23. Decbr. 1892, Smedemester D.). 3. S. Schultz (f. 23. Januar 1894, Politifuldmægtig S.). 4. H. Schaltz (f. 9. Novbr. 1893, Købmand S.). 5. O. H. Poulsen (f. 25. Marts 1893, Dyrlæge P.). 6. H. Tolstrup (f. 14. Januar 1893, Mejerist T.). 7. P. Erbe (f. 27. Septbr. 1893, afd. Købmand E.). 8. E. M. E. Matthissen (f. 14. Maj 1894, Broder til Nr. 8 i 2. Mell. A.). 9. K. L. Frederiksen (Brygger F.). 10. J. H. Voss (f. 27. April 1893, Stationsforstander V.). 11. E. H. Augsburg (Broder til Nr. 13 i II.). 12. P. G. Blichfeldt (f. 26 Febr. 1894, Jernbaneassistent B.). 13. Camilla J. Christensen (f. 28. Marts 1893, Søster til Nr. 7 i 2. Mell. A.). 14. F. R. Petersen (Teglværksbestyrer P.). 15. Ebba P. Schrøder (f. 22. Septbr. 1893, Købmand S. i Viby). 16. S. K. Jeppesen (Broder til Nr. 1 i 3. R.). 17. K. V. Jeppesen (Broder til Nr. 16). 18. Asta Gammeltoft (f. 31. Aug. 1893, Lærer G.). 19. K. C. Jørgensen (f. 22. Juni 1893, Læge J.). 20. N. L. Knudsen (Postkontrahent K.). 21. L. C. P. Lassen (f. 29. Juni 1893, Møller L.). 22. H. B. Dige (f. 5. Aug. 1891, Broder til Nr. 14 i 2. R.). 23. O. Schledermann (f. 22. Januar 1894, Broder til Nr. 2 i 2. Mell. A.). 24. M. C. Hansen (f. 8. Marts 1892, Materialist H.).

3. Lærerpersonalet.

Da Overlærer Lassen og thv. Adjunkt C. Hansen, der hidtil havde ledet Skydeøvelserne, ønskede at afgive dette Hverv, bifaldt Ministeriet under 26. Maj f. A., at Adjunkterne J. Krarup og H. Norup overtog Tilsynet med Skydeøvelserne.

Da Adjunkt H. Norup ønskede at fratræde Ledelsen af Øvelserne i Roning, bifaldt Ministeriet under 3. Juni, at Ledelsen af disse Øvelser overdroges Adjunkt Rathsach.

Under 18. Febr. d. A. fik kst. Adjunkt Emil Christian Voss Rathsach kongelig Udnævnelse til Adjunkt fra 1. April d. A. at regne.

4. Undervisningen.

Fag og Timer har været saaledes fordelt:

Rektor: Latin i VI, Historie i VI, Engelsk i V (13 T. ugentlig).

Overlærer Mikkelsen: Græsk i V, Latin i III og II, Dansk i 2R. (24 T.).

Overlærer Lassen: Matematik i II, 2R., 2 Mell. A og B, Fysik i VI's og Vm, Geom. Tegn. i VI m + Vm, 31 T.).

Overlærer Bay: Religion i alle Klasser, Dansk i VI og II, Historie i 2 R. (23¹/₄ T.).

Overlærer Christensen: Naturhistorie og Geografi i III, 3 R., II, 2R., 2 Mell. A, 1 Mell. A. (24 T.).

Adjunkt Schoustrup: Græsk i III, Fransk i V, III, 3R., 2R., Dansk i IV og III, Historie i II og 2 Mell. B. (24 T.).

Adjunkt Krarup: Oldnordisk i VI og V, Dansk i V og I Mell., Tysk i V, III, 3R., 2. Mell. A., Historie i 2. Mell. A og 1. Mell., Oldtidsk. i V og IV + III (31³/₄ T.).

Adjunkt Norup: Matematik i IV og III, Fysik i VI, Vs, IVm, 4R., III m + 3R., Geom. Tegn. i IVm + 4R. og III m + 3R. (29 T.).

Adjunkt Heuer: Historie i V, IV, III og 3R., Fransk i VI, IV, 4R. og II, Regning i 1. Mell. (25¹/₂T.).

Adjunkt Schönu: Latin i V og IV, Græsk i VI, Engelsk i 2R. og 1. Mell.

Adjunkt Petersen: Matematik i VI, V, 4R., 3R., (29¹/₂ T.).

Adjunkt Rathsch: Historie i 4R., Engelsk i VI, 4R., 3R., 2. Mell. A og B, Græsk i IV, Dansk i 2. Mell. A (26¹/₂ T.).

Cand. mag. Ingerslev: Dansk i 4R., 3R., 2. Mell. B, Tysk i IV, 4 R., II, 2R. og 2. Mell. B. (28 T.).

Cand. mag. Sørensen: Naturhistorie og Geografi i IV, 4R og 2. Mell. B.; Fysik i 2. Mell. A og B og 1. Kl. (20 T.).

Gymnastiklærer Enevoldsen: 24 Gymnastiktimer, Skrivning med 3R., II, 2R., 2. Mell. A, Tegning i 3R., 2R., 2. Mell. A og B, 1 Mell. (35 T.).

Gymnastiklærer Hansen: 28 Gymnastiktimer, Skrivning med 2. Mell. B og 1. Mell. (31 T.).

Kantor Jæhnigen: Sang (9 T.).

Øvelserne i Skydning ledes af Adjunkterne J. Krarup og H. Norup.

Timetabel.

	6. Kl.		5. Kl.		4. Kl.			3. Kl.			2. Kl.		2. Mel.	2. Mel.	Ugen Timer	
	sp	m	sp	m	sp	m	R	sp	m	R	st	R	A	B		1. Mel.
Religion ...	1	(1)	1	(1)	1	(1)	1	1	(1)	1	2	2	2	2	2	16
Dansk	2 1/4	(2 1/4)	2	(2)	2	(2)	3+1	2	(2)	3+1	2	3	4	4	5	34 1/2
Oldnordisk ..	1 3/4	(1 3/4)	2	(2)												33 1/2
Latin	8		8		7 1/2	(7 1/2)		7	(7)		8					38 1/2
Græsk	5 1/2		6		4 1/2			5								21
Oldtidsk....			2		1			(1)								3
Tysk			2		2	(2)	3+1	2	(2)	3+1	2	3	5	5		29
Fransk.....	3 1/2	(3 1/2)	3	(3)	2	(2)	3	2	(2)	2	3	3	3	3	6	21 1/2
Engelsk ...	2	(2)	2	(2)			3+1			3	3	3	3	3		26
Historie....	3	(3)	3	(3)	2	(2)	3	2	(2)	3	3	3	2	2	3	29
Geografi ...					2	(2)	2	2	(2)	2	2	2	2	2	2	18
Naturhist. .					2	(2)	2	2	(2)	2	2	2	2	2	2	18
Aritmetik ..																
Geometri ...			9 1/2		5	(5)	6	5	(5) +1	6	5	6	5	5	4	65 1/2
Regning ...																
Geom. Tegn.		2		(2)	1	(1)		1	(1)							4
Naturalære..	3	5	3	5	3	3		2	(2)			3	3	2	2	32
Skrivning ...										1	1	1	1	1	2	7
Tegning ...										1	2	1	1	1	2	7
Sang.....	1	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	1	(1)	(1)	1	(1)	2	2	2	9
Gymnastik..	5	(5)	(5)	(5)	5	(5)	(5)	5	(5)	(5)	5	(5)	4	4	4	32
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	412 1/2

Det i Skoleaaret 1904—1905 udførte Arbejde.

Dansk.

VI. Kl. (Bay). Den danske Litteraturhistorie i 19de Aarh. er gennemgaaet paa Grundlag af Rønning's Bog. Af den samlede Litteraturhistorie er „Oplysningstiden“ behandlet som Hovedperiode. Af alle Hovedforfattere i 19de Aarh. er der foreløst Prøver eller hele Værker; af Øhlenschläger opgives „Erik og Abel“, af Holberg „Erasmus Montanus“ og „Den pantsatte Bondedreng“. Hver 14de Dag fri eller bundne Stile.

V Kl. (Krarup). Litteraturhistorien fra Middelalderen indtil Baggesen gennemgaaet paa Grundlag af Rønnings Bog; kort Udsigt over den oldislandske Litteratur efter Diktat. Talrige Litteraturprøver forelæste og mange Værker givne Eleverne til Hjemmelæsning. En Stil hver 14de Dag.

IV. Kl. (Schoustrup). Holberg: Barselstuen, Den 11te Juni, Jean de France. Wessel: Kærlighed uden Strømper. Heiberg: Recensenten og Dyret, „De Uadskillelige“. Hertz: Kong Renés Datter. Hostrup: En Spurv i Tranedans. H. C. Andersen: Lykkeper. Pal. Müller: Stykker af Adam Homo. I. P. Jacobsen: Stykker af Marie Grubbe. Ca. 10 Timer er anvendte til Læsning af Svensk.

4. Realkl. (Ingerslev). H. C. Andersen: Lykkeper. Øhlenschlæger: Hakon Jarl. Blicher: Præsten i Vejlbj; De tre Helligaftener. Chr. Winther: Hjortens Flugt. Pal. Müller: Abels Død. Hostrup: Genboerne. Poul Møller: Den krøllede Fritz. Baggesen: Kalundborgs Krønike. Mikkelsens Grammatik. 3 Stile (mest Eksamensopgaver) om Maaneden. Mundtlig gennemgaaet Grundtræk af Verslæren. Forskellige Værker læst højt for Klassen.

III. Kl. (Schoustrup). Holberg: Jacob v. Thyboe, Den polit. Kandestøber. Øhlenschlæger: Axel og Valborg, Digte af Nordens Guder og Helge. Heiberg: Elverhøj; Syvsoverdag; Aprilsnarrerne. Chr. Winther. Hjortens Flugt. H. C. Andersen: Den grimme Ælling, Flipperne, Lykkens Galocher. Blicher: Den sachs. Bondekrig; Bettefanden. Af Kæmpeviserne Visen om Dronning Dagmar, Hagbar og Signe; Niels Ebbesen.

3. Realkl. (Ingerslev). Oplæsning og Analyse efter F. Christensens Haandbog i den danske Litteratur I. Holberg: Jeppe paa Bjerget. Blicher: Præsten

i Vejlbj ; Røverstuen. Pal. Müller : Abels Død ; Benedikt af Nursia. Sigurd Müller : Grundtræk af den nordiske Mytologi. Paa Skolen er gennemgaaet Udtog af den græske Mytologi paa Grundlag af Secher : Græsk Mytologi til Skolebrug. Mikkelsen : Sproglære for Realskoler. En ugl. Stil. De, der ikke læser Fransk, har anvendt 1 ugl. Time til Oplæsning og Stilskrivning paa Skolen. Værker af Holberg, Pal. Müller og Blicher læst højt for Klassen.

II. Kl. (Bay). Nogen Oplæsning og Analyse efter Winkel-Horns og Borchsenius' Bog. Desuden er der for eller af Klassen oplæst adskillige mindre og større Prøver af danske Forfattere, f. Eks. Blicher, „Røverstuen“, Holst „Den lille Hornblæser“ (forkortet), Goldschmidt „Erindringer fra min Onkels Hus“, Fortællinger af Chr. Winther, Overskou og andre. 1 ugentlig Stil, fri eller Genfortælling samt ganske enkelte Diktatstile.

2. Realkl. (Mikkelsen). Oplæsning, Genfortælling og Analyse efter Winkel-Horns og Borchsenius' Læsebog og Fengers Læsestykker. Lært udenad: „Smeden og Bageren“, „Der er et yndigt Land“ og „Den danske Soldat“. Af Mikkelsens Sproglære for Realskoler § 47—§ 99 og § 104. I Reglen en Stil om Ugen (i alt 25), Diktat, Genfortælling eller en let fri Stil.

2. Mellemskolekl. A. (Rathsach). Læseøvelser, Genfortælling og Vers (udenad) efter F. Christensens danske Læsebog 1 og 2. Analyse dels efter Langes Sproglære i fremadskridende Øvelsesstykker (1—32), dels efter Læsebogen. Nogle Prosastykker læst højt for Klassen. 1 Stil om Ugen, Diktat, Genfortælling, sjældnere fri Opgaver.

2. Mellemskolekl. B. (Ingerslev). Læseøvelser,

Staveøvelser, Genfortælling og Vers (udenad) efter F. Christensen: Dansk Læsebog 1 og 2; mundtlige Øvelser i Sproglære og Analyse paa Grundlag af Ingerslev: Dansk Sproglære. Nogle Prosa- og Poesistykker læst højt for Klassen. 1 ugentlig Stil, Afskrivning, Diktat, Genfortælling og lette frie Opgaver.

1. Mellemskolekl. (K r a r u p). Læseøvelser, Genfortælling og Vers efter F. Christensens Læsebog I. O. Langes Øvelsesstykker 1—26. 1 ugentlig Stil, Diktat eller Genfortælling, skrevet paa Skolen.

Oldnordisk.

VI. Kl. (K r a r u p). Wimmers Læsebog S. 45—53, 55—60, 63—107 (undtagen Versene), 114—118. Repeteret det til Afgangsprøven opgivne Stof. Sprog-historie mundtlig. Wimmers Formlære. Der opgives til Eksamination: Wimmers Læsebog S. 1—53, 55—61, 63—107 (undtagen Versene i Gunlögs Saga), 114—118 (ialt 102 S.).

V. Kl. (K r a r u p). Wimmers Læsebog S. 1—15, 27—36, 41—53, 74—80. Hovedtrækkene af Formlæren efter Wimmer.

Latin.

VI. Kl. (R e k t o r). Cicero, pro Archia (12 K.). Efter Flemmers Udvalg: Plinius, ep. III, 16; IV, 13; VI, 16 og 20; X, 96 og 97 (10 Sider). Tacitus, Ann. I, 31—52; XIII, 11—22; Histor. I, 12—49 (33 Sider). Seneca, Udvalgte Skr. af Gertz II (= 35 K.). Madvig, Carmina sell. Catul 1—7 (130 V.), Tibul, I 1—3 (240 V.). Properts I, 2; II, 19 og 26; III, 3 og 12 (174 V.) Ovid., alt (546 V.), Martial 130 V., Lucretis 1—3 (ialt 1531 Vers). Terents, Phormio. Horats, Breve 1. Bog 1—7 (428 V.) og Ars Poetica (476 V.)

Kursorisk er læst efter Flemmer: Curtius S. 1—35; Vellejus S. 66—80, Sueton, S. 112—119. Desuden er benyttet til kursorisk Læsning Henrichsens Versioner og Thoresens Eksamensversioner. Rafns Litteraturhistorie. Thomsens Antikviteter. Versioner dels efter Henriksens Samling, dels efter Thoresens Eksamensversioner.

Til Eksamination opgives: 1) Cicero, in Catilinam I (13 K.), de officiis III, 12—33 (22 K.); Plinius ep. VI, 16 og 20; Seneca II. S. 1—75 (= 61 K. Cicero). 2) Livius XXI, 1—17, Tacitus, alt det læste (33 S.). 3) Carmina sell., med Undtagelse af de 2 sidste Stykker af Lucretis og de 3 sidste af Properts alt det læste. Horats, Oder I, 1, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32, 38; II, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20; III, 1, 8, 9, 11, 13, 18, 30; IV, 3, 7, 8, 9, 15, (1142 V.). Horats, Breve I, 1—7 og Ars Poetica. Terents, Phormio.

V. Kl. (Schønau). Cicero: Pro Archia; in Verrem IV til Kap. 51 inkl. Livius 24. Bog. Vergils Æneide 1. Julius Nielsens Udvalg af Horats' Oder, 1.—3. Bog. Horats' Breve I, 3, 4, 7—10, 13—14. Ekstemporalt: en Del af Livius 24. Bog som Gennemgang af Lektien. 25. Bog fra Kap. 21. Stykker af Henrichsens Versionssamling. Versioner dels efter Liv. 25. Bog, dels efter Henrichsen. Repeteret Syntaksen efter Madvig. Det meste af Thomsens Antikviteter gennemgaaet.

IV. Kl. (Schønau). Caesar d. b. Gallico 5. Bog. Cicero: Pro lege Manilia; in Cat. 1. og 3. Ovids Metamorfoser (efter Bloch): Jason og Medea, Niobe, Orpheus, Ceres. Grammatik efter Madvig, mundtl. Stil efter Iversen. Repeteret, hvad der opgives til Eksamination.

Til Eksamination opgives: Caesar I til Kap 37

inkl. (Gottlieb II, III, Kap. 1—4 inkl.); V, Kap. 1—11 inkl. og fra Kap. 20 ud. Cicero: Pro lege Manilia, Kap. 10—24; in Cat., I Kap. 5—8 (§ 20); III. Ovids Jason og Medea og Niobe.

III. Kl. (Mikkelsen). Cæsars Gallerkrig 2. og 3. Bog. Af Ciceros Tale for Sex. Roscius § 15—§ 62. Af Ovids Metamorfoser: Pyramus og Thisbe; Deucalion; Europa. Det vigtigste af Sætningslæren efter Madvigs latinske Grammatik (§ 261—§ 437). Mundtlig Stil efter Iversens latinske Stiløvelser.

II. Kl. (Mikkelsen). Ostermanns latinske Læsebog ved Rathsach Side 1—23 og 50—70. Repeteret det vigtigste af Formlæren efter Madvigs latinske Grammatik. De vigtigste syntaktiske Regler er meddelt mundtlig. Mundtlig Stil efter Iversens latinske Stiløvelser.

Græsk.

VI. Kl. (Schønau). Xen. Com. I, 1, 2 § 40—46; II, 3, 9; III 5, 6, 7, 8; IV, 2. Platons Apologi. Homers Iliade 24. Sang. Lysias' 12., 16., 24. Tale. Af Petersens Antologi, 759 Vers. Oplæst i Oversættelse: Lukians Charon og Stk. af Platons Faidon (ved Gertz), Sofokles: Antigone (ved Thor Lange). Hovedtræk af Kunsthistorien. Antikviteter efter Christensen, Mytologi og Litteraturh. efter Secher. Syntaks efter Hude. Repeteret, hvad der desuden opgives til Eksamen. Til Eksamination opgives: Homers Iliade 24. Sang, Odysseen 3. og 7. Sang; 492 Vers af Antologien; Herodot: I, 205—14; 90 Kap. af 3. Bog. Platons Apologi; det ovenfor nævnte af Xenophon og Lysias.

V. Kl. (Mikkelsen). Herodots 8. Bog, Kapp. 1—42, 49—72, 74—103, 107—144 og 9. Bog, Kapp. 1—27, 33—49. Homers Odysseé 3., 4., 5. og 6. Bog.

Det vigtigste af Sechers Mytologi. Hudes Formlære.

IV. Kl. (Rathsach): Hudes Læsebog II, 6—23, 32—40, 54—57, 74—77. Homers Odysse IX, 1—505. Berg-Hudes Formlære repeteret. Til Eksamination opgives: Hudes Læsebog 1—6, 11—27, 37—49, 69—72 (— 35 N. S.). Odysse IX, 1—505. To opgiver af Xenofon III, 2, 1—26 istedenfor Hude 1—6.

III. Kl. (Schoustrup). Bergs Forskole. Bergs og Hudes Formlære. Xenof. Anab. III, Cap. I, 1—33.

Oldtidskundskab.

V. Kl. (Krarup). Den attiske Periode gennemgaaet efter Sechers Bog. Herodots 1. og 2. Bog i Falkenstjernes Oversættelse; 2 Taler af Lysias i Hudes Oversættelse; Sokrates skildret paa Grundlag af Aars's Bog og ved Oplæsning af Apologien og Stykker af Symposion, Fædon, Kriton; Kong Ødipus og Antigone i Th. Langes Oversættelse. Endvidere: Studier for Sprog- og Oldtidsforskning 9 og 16; nogle Timer benyttede til latinsk Ekstemporallæsning efter Ostermanns Bog (25 S.); 3 Komedier af Plautus ved Forchhammer.

IV + III Kl. (mat.-naturv. Afdeling). Sechers Mytologi gennemgaaet. Udvalgte Dele af Iliaden og 1. Bog af Herodot. Dele af Hamerlings Aspasia.

Engelsk.

VI. Kl. (Rathsach). Listov: The English Reader 21—32, 62—95. Boysens engelske Læsestykker I, 19—ud, III og IV. Jespersens Grammatik.

Til Eksamen opgives: Listov; The English Rea-

der: 1—57, 62—95. Boysens Læsestykker I, III og IV, 3—18.

V. Kl. (Rektor). Listov: The English Reader, X—XXXII, 1—21, 32—68. Jespersens Grammatik, Substantiver, Adjektiver, Adverbier, Talord, Pronominer og de i Teksterne forekommende uregelmæssige Verber.

4. Realkl. (Rathsach). Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter I, 38—56. Boysens engelske Læsestykker I og II. Boysens Digte: 1—13, 15—17, 19—27, 28—35, 36—38, 40—44, 46—60. Jespersens Begyndergrammatik. Versioner efter Hansen og Magnussen. De ikke Fransk læsende: Maryat Masterman Ready I (Velhag. & Klassing) og Conan Doyle: The Readheaded League. Til Eksamination opgives: Listovs Læsestykker II, 61—98, 184—204. Listovs Udvalg I, 14—26, 38—56. Boysens Læsestykker I, II, 3—19. Boysens Digte: 1—4, 7—9, 11—13, 16—17, 19—23, 25—27, 28—34, 40, 48—51, 54—55.

3. Realkl. (Rathsach). Listovs Læsestykker II, 85—103, 120—161, 184—204. Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter I, 3—37. Jespersens Begyndergrammatik til Verbet. Versioner efter Hansen og Magnussen.

2. Realkl. (Schönau). Brekkes Læsebog for Begyndere: Eksemplerne af Stk. 16—27, Side 63—94. De danske Stykker 16—25 nedskrevne som Fællestile paa Skolen og derefter lærte. Hovedpunkterne af Grammatiken efter Skemaet bag i Bogen.

2. Mellemskolekl. A. (Rathsach). Brekkes Læsebog for Begyndere: 60—62, 63—94, anvendt til Oversættelse, Genfortælling og Samtale. Det fornødne af Grammatiken.

2. Mellemskolekl. B. (Rathsach) som 2. Mellemskolekl. A.

1. Mellemskoleklasse (Schönau). Listovs Ledetraad 1 til Blandede Øvelser. Nogle Stykker af anden Afdeling.

Tysk.

V. Kl. (Krarup). Statarisk og kursorisk er læst: Goethes Iphigenia, de fleste af Schillers Ballader, Heines „Harzreise“ og „Ideen“, Ebers: Die Schwestern. — Ipsens Kursus 50—75, mundtlig Stil efter Bovien og Gudmes Stiløvelser for Mellemskoleklasser, nogle Stykker af Kaper og Rodhes Taleøvelser.

IV. Kl. (Ingerslev). Skouboe: Tysk Læsebog S. 224—237, 45—152, 176—187, Schiller, Wallensteins Lager. Die Piccolomini (Begyndelsen). Ex tempore: Skouboe: Tysk Læsebog, S. 102—110, 142—176, 188—201. Maanedslæsning: Heyse: Zwei Gefangene. Lorentzens: Aus dem Journalistenleben. Kapers Grammatik. .

4. Realkl. (Ingerslev). Kaper & Simonsen: Læsebog for de højere Klasser, S. 1—35, 367—370, 372—382, 387—395, 434—439, 412—413, 443—448. Det opgivne Eksamenspensum repeteret. Kursorisk: Schücking: Die drei Freier, Hauff: Märchen, S. 279—304. Maanedslæsning: Adlersfeld-Ballestrem: Windbeutel u. a. heitere Novellen. Lorentzen: Aus dem Journalistenleben. Kursorisk med dem, der ikke læser Fransk: Kaper & Simonsens Læsebog, S. 99—109, Hauff: Märchen, S. 35—50, 190—215, 237—270. Kapers Grammatik.

Til Eksamination opgives: Prosa: Kaper og Simonsens Læsebog S. 1—35, 109—119, 134—154, (= 112 N.) Poesi: Samme, S. 367—370, 387—388, 412—413, 434—439, 443—448 (= 29 N.). I alt = 141 N.

III. Kl. (Krarup). Skouboes Læsebog, S. 4—58, 203—219. Kapers Grammatik og Stiløvelser II.

3. Realkl. (Krarup). Skouboes Læsebog S. 4—87, 203—217. Kapers Grammatik og Stiløvelser II. Timen for dem, der ikke læser Fransk, benyttes til Diktat- og Stiløvelser.

II. Kl. (Ingerslev). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 63—ud. Skouboe: Tysk Læsebog for Mellemklasserne, S. 1—15.

Extemporale efter Hauff's Märchen.

2. Realkl. (Ingerslev). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog, S. 63—ud.

De, der ikke læser Fransk: Hauff's Märchen benyttet til Extemporale.

2. Mellemkolekl. A. (Krarup). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemkolen, S. 1—92.

2. Mellemkolekl. B. (Ingerslev). Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemkolen, S. 1—92.

Fransk.

VI. Kl. (Heuer). Borrings Études littéraires S. 86—108, 122—165, 174—184, 206—214, 224—232 og 270—348. Zola: Slaget ved Sedan. About: Roi des Montagnes, tildels kursorisk. Jungs Grammatik. Pios Ordsamling. En Stil ugentlig samt mundtlige Stiløvelser efter Jungs Stiløvelser II og Eksamensstile.

V. Kl. (Schoustrup). Mérimée: Colomba, S. 64—167. Borrings Étud. litt., S. 1—40, 41—65, 86—108. Kursor. Jungs Læsebog, III. S. 1—70. O. Nielsens Syntaks. Pios Glossar. 1 ugentlig Stil. Mundtlig Stil.

IV. Kl. (Heuer). Jungs Læsebog for Mellemklasserne S. 116—196. Malot: Sans famille, S. 1—49. Formlæren og lidt af Syntaksen efter O. Nielsens

Grammatik. I det første Halvaar en Stil ugentlig efter Jungs Stiløvelser I. Kursorisk Læsning efter Malots Bog. Til Eksamination opgives: Jung, S. 116—196, Malot, S. 1—38 (= 95 + 37 N.).

4. Realkl. (Heuer). Jungs Læsebog for Mellemklasserne, S. 116—196. Malot: Sans familie, S. 1—71. Formlæren og lidt af Syntaksen efter O. Nielsens Grammatik. Gloser efter Pios Ordsamling. Kursorisk Læsning efter Malots Bog (ca. 70 Sider). Til Eksamination opgives det læste.

III. Kl. (Schoustrup). Jungs Læsebog for Mellemkl., S. 1—53. 1 ugentlig Stil. Formlæren efter O. Nielsens Grammatik. Pios Glossar, S. 1—15, 41—60.

3. Realkl. (Schoustrup). Jungs Læsebog for Mellemkl., S. 1—53. Formlæren efter O. Nielsens Grammatik.

II. Kl. (Heuer). Jungs Læsebog for Begyndere, S. 24—110. Formlæren efter O. Nielsens Grammatik. Nogen mundtlig Stiløvelse efter Jungs Stiløvelser I.

2. Realkl. (Schoustrup). Jungs Læsebog for Begyndere, S. 46—98. O. Nielsens Gram. Det vigtigste af Formlæren.

Religion (Bay).

VI. Kl. Hovedpunkter af den kristelige Etik er gennemgaaet i fri Foredrag.

V. Kl. Hovedtrækkene af Kirkehistorien indtil Reformationen er gennemgaaet paa Grundlag af Mørk Hansens lille Lærebog.

IV. Kl. og 4. Realkl. Paa Grundlag af Martensen Larsen: „Historisk Oplysning om den hellige Skrift“ er der givet en kort Udsigt over alle de bibelske Bøgers Indhold. Desuden er læst Hovedstykkerne af „Apostlenes Gerninger“.

III. Kl. og 3. Realkl. Repeteret hele det ny Testaments Historie efter Assens samt Troen, Fader-
vor og Sakramenterne efter Balslev.

II. Kl. og 2. Realkl. Efter Assens Bibelhistorie er læst det ny Testamente fra Lidelsen og ud samt Bjærgprædikenen og nogle Samtaler. Efter Balslevs Katekismus er lært de 3 Trosartikler. Salmer. Desuden er der paa Skolen læst Stykker af det gamle Testamente.

2. Mellemskolekl. A. og 2. Melleml. B. Efter Assens Bibelhistorie er læst fra Abraham det gamle Testamente ud (med meget store Forkortelser). Efter Balslevs Katekismus er læst en Del udvalgte Skriftsteder af 1. Stykke „De ti Bud“.

En Del Salmer.

I. Mellemskolekl. Det gamle Testaments Bibelhistorie efter Assens Bog (med meget store Forkortelser. 10 Salmer.

Historie.

VI. Kl. (Rektor). Den nyeste Tid fra 1789 til Nutiden efter F. Nielsen. Nordens Historie efter Ottosen. Af P. Munchs Samfundslære ca. 90 S. Til Eksamen opgives: Den nyeste Tid fra 1789, Nordens Historie efter 1660; Roms Historie fra de puniske Krige til Augusts Død; den katolske Kirkes Magtudvikling i Tiden 1050—1300. Af Munchs Samfundslære: Forfatning og Forfatningshistorie (S. 1—46), Finansvæsen, Retsvæsen, Økonomiske Forhold (S. 50—59, 87—91, 110—137).

V. Kl. (Heuer). Oldtidens Historie efter Ræders Lærebog; heraf opgives til Eksamen Grækernes Historie til den peloponniske Krig (Side 21—58). Middelalderen og den nyere Tids Historie til 1789 efter

Bloch; heraf opgives Afsnittet om den katolske Kirkes Magtudvikling i Tidsrummet 1050—1300 (S. 99—103, 108—121 og 125—130). P. Munchs større Samfundslære: Afsnittene om Danmarks og de danske Bilandes Forfatning (S. 1—15), Embeds- og Kommune-styre i Danmark (S. 37—46), Retsplejen (S. 87—96) og det økonomiske Liv (S. 110—144).

IV. Kl. (Heuer). Thrige: Nordens Historie fra 1375 til Nutiden.

4. Realkl. (Rathsach). Bloch II, 204—217. Læst paany Bloch I, 1—143, Bloch II, 1—131. P. Munchs mindre Samfundslære 1—25; 28—31; 67—90. Repeteret det hele Eksamenspensum.

III. Kl. (Heuer). Verdenshistorien fra 1789 til Nutiden efter Blochs Lærebog. Nordens Historie til 1375 efter Thrige.

3. Realkl. (Heuer). Den nyeste Tids Historie fra 1789 til Nutiden samt hele Nordens Historie efter Blochs Lærebøger.

II. Kl. (Schoustrup). Blochs Lærebog fra Middelalderens Begyndelse til 1789 med Forbigaaelse af Nordens Historie.

2. Realkl. (Bay). Blochs Lærebog fra Middelalderens Begyndelse til 1789 med Forbigaaelse af Nordens Historie.

2. Mellemskolekl. A. (Krarup). Oldtidens Historie efter Schmidts Lærebog for Mellemskolen.

2. Mellemskolekl. B. (Schoustrup). Oldtidens Historie efter Schmidts Lærebog.

1. Mellemskolekl. (Krarup). Oldtidens Historie efter Schmidts Lærebog for Mellemskolen.

Geografi.

IV. Kl. (Sørensen). C. C. Christensens Lærebøger I og II repeterede. Af nyt er læst den almindelige Geografi.

4. Realkl. (Sørensen). C. C. Christensens Lærebøger I og II repeterede. Af nyt er læst Australien og den almindelige Geografi.

III. Kl. (Christensen). Efter C. C. Christensens Læreb. er læst Asien, Amerika og Australien.

3. Realkl. (Christensen). Efter C. C. Christensens Lærebog er læst Asien, Amerika, Australien.

II. Kl. (Christensen). Efter C. C. Christensens Lærebog er læst fra Europa ud.

2. Realkl. (Christensen): Samme Pensum som i II. Kl.

2. Mellemskolekl. A. (Christensen). Efter Christensens Lærebog er læst fra de britiske Øer til Italien.

2. Mellemskolekl. B. (Sørensen). C. C. Christensens mindre Lærebog i Geografi: Læst og repeteret fra de britiske Øer indtil Italien.

1. Mellemskolekl. (Christensen). Efter Christensens lille Geografi er læst Danmark, Norge og Sverrig. Efter Christensen mindre Lærebog i Geografi fra Rusland til Holland.

Naturhistorie.

IV. Kl. (Sørensen). Boas' Lærebog i Dyrrigets Naturhistorie repeteret. Mennesket er repeteret efter P. Olsen og Sadolin: Menneskelegemet. V. A. Poulsens Lærebog i Botanik repeteret. Plantebestemmelser efter Frk. Trydes Skoleflora.

4. Realkl. (Sørensen). Boas' Lærebog i Dyrrigets Naturhistorie repeteret. V. A. Poulsen: Lærebog i Botanik repeteret. Plantebestemmelser efter Frk. Trydes Skoleflora.

III. Kl. (Christensen). Efter Boas' Lærebog er læst fra Insekter Bogen ud, efter Poulsens Botanik fra helkronede Planter Systemet ud. Frk. Trydes Skoleflora.

3. Realkl. (Christensen). Efter Boas' Lærebog er læst fra Insekter Bogen ud, efter Poulsens Botanik fra helkronede Planter Systemet ud. Frk. Trydes Skoleflora.

II. Kl. (Christensen). Efter Boas' Lærebog er læst fra Spurvefugle til Leddyr, efter Poulsens Botanik fra frikronbladede Planter. Frk. Trydes Skoleflora.

2. Realkl. (Christensen). Det samme Pensum som i II. Kl.

2. Mellemskolekl. A. (Christensen). Efter Balslevs Dyrerigets Naturhist. er læst Fisk, Insekter; efter Poulsens Botanik nogle frikronbladede Plantefamilier. Frk. Trydes Skoleflora.

2. Mellemskolekl. B. (Sørensen). Balslevs Dyrerigets Naturhistorie: Læst og repeteret Fisk, Insekter, Edderkopper, Krebsdyr. V. A. Poulsens Botanik forfra til S. 31 (Assimilation). Nogle Plantefamilier er gennemgaaet. Plantebestemmelser efter Frk. Trydes Skoleflora.

1. Mellemskolekl. (Christensen). Efter Balslevs Dyrerigets Naturhistorie er læst Krybdyr, Padder, Fisk og lidt af Insekter, efter Balslevs lille Botanik er gennemgaaet en Del Planter.

Naturlære.

VI. Kl. spr.-hist. (Lassen). Ellingers Naturlære, Carl Schmidts Astronomi.

VI. Kl., mat.-nat. (Norup). Adam Poulsens Optik. Jul. Petersens Elektricitetslære. Petersen og Forchhammers Astronomi fra Kapitlet om Solen og Bogen ud. Repeteret det hele Pensum. Elementer af Meteorologien.

V. Kl. spr.-hist. (Norup). Ellingers Fysik for-

fra til Vædskers Ligevægt. Varmelære, Magnetisme og Elektricitet. Repeteret Varmelære, Magnetisme og Elektricitet. Petersen og Forchhammers Astronomi til Fiksstjernerne.

V. Kl. mat.-nat. (Lassen). Petersen og Forchhammers mekaniske Fysik til Lydlære. Ellingers Varmelære samt Lærebog i Magnetisme og Elektricitet til Berøringselektricitet.

IV. Kl. m. og 4. Realkl. (Nørup). Ellingers Fysik. Ligevægtslære og Bevægelseslæren med Forbigaaelser. Lys- og Lydlære. Repeteret hele Bogen.

III. Kl. m. og 3 Realkl. (Nørup). Ellingers Fysik. Læst og repeteret Læren om Varme, Magnetisme og Elektricitet.

2. Mellemskoleklasse A og B. (Sørensen). Først mundtlig, senere efter Ellingers Fysik for Mellemskolen, gennemgaaet og repeteret: Varmelæren, Elektricitet, Magnetisme. Lidt Kemi er gennemgaaet mundtligt og med Forsøg.

1. Mellemskoleklasse (Sørensen). Først mundtlig, senere efter Ellingers Fysik, gennemgaaet og repeteret den mekaniske Fysik, S. 1—44.

Matematik og Regning.

VI. Kl. (Petersen). Aritmetik: Jul. Petersens Bøger. Determinanter, komplekse Tal og Ligninger. Repeteret hele Stoffet. Geometri: Julius Petersens analytiske Geometri fra Keglesnit med Toppunkt i Begyndelsespunktet. Sammes Stereometri og Metoder og Teorier. Repeteret hele Stoffet.

(Lassen). Projektionstegning efter S. A. Christensen.

V. Kl. (Petersen). Aritmetik: Julius Petersens Bøger. Læst og repeteret til Determinanter. Geometri: Læst og repeteret Jul. Petersens Trigonometri og

analytiske Geometri til Keglesnit med Toppunkt i Begyndelsespunktet.

(Lassen). Projektionstegning efter S. A. Christensen forfra til det tresidede Hjørne.

IV. Kl. (Norup). Jul. Petersens Aritmetik: Største fælles Maal og mindste fælles Mangefold. Differens- og Kvotientrækker, Logaritmer, eksponentielle Ligninger og Rentesregning. Opgaver hjemme 1 Gang om Ugen. Repeteret hele II. Del og delvis I. Del. Jul. Petersens Geometri fra 4. Kapitel. Repeteret hele Bogen. Opgaver hjemme 1 Gang om Ugen.

4. Realkl. (Petersen). Aritmetik og Geometri som IV. Kl. 2 Timer praktisk Regning om Ugen.

III. Kl. (Norup). Julius Petersens Aritmetik, Rodstørrelser, Ligninger af 2. Grad. Indøvelse af Logaritmeregning. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen. Repeteret det nye Pensum.

Jul. Petersens Geometri fra 3. Kapitel til Arealberegning. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen. Repeteret 3. Kapitel.

3. Realkl. (Petersen). Aritmetik, Rodstørrelser og Ligninger af 2. Grad. Geometri: Fra regulære Polygoner til Cirkelperiferiens Længde og en Del Arealsætninger. 2 Timer om Ugen praktisk Regning.

II. Kl. (Lassen). Aritmetik efter Julius Petersen, Potens, Ligninger af 1. Grad og Proportioner. Geometri efter Julius Petersen: Fra parallel Linier til Polygoner. Opgaver 1 Gang om Ugen. Regning: Anvendelse af Proportioner. Meiers Regnebog II.

2. Realkl. (Lassen). Aritmetik og Geometri som II. Kl. Regning 2 Timer om Ugen efter Meiers Regnebog II, Proportioners Anvendelse paa ligefrem, omvendt og sammensat Reguladetri samt Selskabsregning og Procentregning.

2. Mellemskolekl. A (Lassen). Aritmetik, Addition og Subtraktion og Geometri forfra til Konstruktioner efter Julius Petersens kortfattede Lærebøger.

Regning efter Meiers Regnebog II: Decimalbrøker og Anvendelse af Slutning gennem Enheden paa Op-gaver baade i ligefrem og sammensat Reguladetri.

2. Mellemskolekl. B. (Lassen). Som 2 M. A.

1. Mellemskolekl. (Heuer). De forskellige Regningsarter med Brøk efter N. N. Meiers Regnebog II. Til Hovedregning er bl. a. benyttet Femmers Op-gaver II.

Beretning om Skydeøvelserne i Sommeren 1904.

I Løbet af Sommeren blev der givet Undervisning i Brugen af Skydevaaben i 31 Møder. Før Sommerferien deltog 29, efter Ferien 16 Disciple i Øvelserne. Der benyttedes Remingtonriffel og 8-delt Skive; for hver Træffer beregnedes et Tillæg af 2 Points. Ialt afgaves 1485 Skud med 7807 Points i 1275 Træffere eller i Gennemsnit 85,9 pCt. Træffere med en Værdi 5,26 pr. Skud. Iøvrigt henvises til nedenstaaende Tabel. Præmieskydningen, i hvilken 8 Disciple af VI. Klasse deltog, afholdtes d. 13. Septbr. med 10 Skud paa 200 Meter for hver Skytte. Præmierne tilfaldt:

1. A. Teglbjærg	med 76 Points	i 10 Træffere.		
2. E. Madsen	— 71	— 10	—	
3. Th. Hansen	— 68	— 10	—	

Afstand	Skud	Træffere	Points
250 Meter	360	275	1571
200 Meter	460	388	2312
100 Meter	665	612	3923
I alt	1485	1275	7807

Tennisspil og Fodboldspil drives paa Skolens Øvelsespladser baade i Gymnastiktimerne og udenfor Skoletiden.

Øvelserne i Roning er blevet fortsat under Ledelse af Adjunkt Rathsch.

Fordringerne ved Optagelsesprøven i Mellem- skolens første Klasse.

Kgl. Anordning af 19. Juni 1903:

A. Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, fastsættes saaledes:

1. Dansk, mundtlig. Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Aldertrins sædvanlige Fattøevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han forstaaer det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at han har

Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. Dansk, skriftlig. Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. Regning. Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel med Sikkerhed og have Færdighed i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en hel Multiplikator og dividere dem med en hel Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. Skrivning. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylde en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. Religion. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Penum.

6. Historie. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Penum.

7. Geografi. Han skal paa Grundlag af Land-

kortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. Naturhistorie. Han skal gennem Iagttagelsesundervisning have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyre- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

B. Elever indmeldes regelmæssigt til Optagelse inden Udgangen af Maj Maaned, og Optagelsesprøven finder Sted ganske kort før Sommerferiens Indtræden efter Skolestyrerens nærmere Bestemmelse, som i god Tid forinden Prøvens Afholdelse skal meddeles Elevernes Forældre eller Værger. Disse ligesom ogsaa Elevernes tidligere Lærere skulle have Tilladelse til at overvære Optagelsesprøven.

Skulde der efter en Elevs Optagelsesprøve herske nogen Tvivl om, hvorvidt han kan optages eller ej, skal det, hvis det antages, at han uden nogen større Anstregelse i Mellemtiden kan raade Bod paa sine Mangler, og hvis hans Forældre eller Værge ønsker det, tilstedes ham at indstille sig til en ny Prøve den første Dag i det nye Skoleaar; denne Prøve skal dog ikke paa ny omfatte alle Fag, men kun gaa ud paa at faa godtgjort, om der er raadet Bod paa Manglerne eller ej, og efter dens Udfald maa Skolestyreren tage den endelige Bestemmelse om ham.

5. Særlige Meddelelser.

Følgende Bestemmelse er udgaaet i Aarets Løb:
Cirkulære af 31. Maj 1904:

Anordningen af 26. Maj d. A. gælder direkte kun for Statens højere Almenskoler, for hvilken Mini-

steriet herved for Drengeskolens Vedkommende vil have fastsat følgende Normaltimeplan beregnet paa Undervisningstimer paa 50 Minutter:

	I. Kl.	II. Kl.	III. Kl.	IV. Kl.	I alt
Religion.....	2	2	2	1	7
Dansk.....	5	4	4	5	18
Engelsk.....	6	3	3	3	15
Tysk.....	3	5	4	4	13
Historie.....	3	2	3	2	10
Geografi.....	2	2	2	2	8
Naturhistorie.....	2	2	2	2	8
Naturlære.....	2	2	2	2	8
Regning og Matematik...	4	5	6	7	22
Skrivning.....	2	1	1	1	5
Tegning.....	2	2	1	1	6
	30	30	30	30	120
Gymnastik(Legemsøvelser)	4	4	4	4	
Sang.....	2	2	2	1	

Anmærkning.

Skolerne kunne efter eget Valg begynde med Engelsk eller Tysk; begyndes med Tysk, bliver Timetallet for dette Sprog 6 + 3 + 3 + 3 og for Engelsk 0 + 5 + 4 + 4.

Denne Plan skal dog ikke for de nævnte Skolers Vedkommende betragtes som en almindelig og ufravigelig Norm i dens Enkeltheder, idet Erfaringen og Forholdene i de enkelte Skoler kunne foranledige fuldkomment berettigede Afvigelser fra samme, hvilke imidlertid ikke kunne foretages uden Ministeriets Samtykke, ligesom ogsaa Forslag til de aarlige Fag- og Timefordelinger som hidtil blive at forelægge Ministeriet til Approbation.

Ved Fag- og Timefordelingerne vil der forøvrigt for hver enkelt Statsskoles Vedkommende være at tage Bestemmelse om, hvorledes eventuelt Timer til Latin eller

Fransk i 4de Klasse samt til Sløjd (eller andet Legemsarbejde), til kvindeligt Haandarbejde og til kvindelig Husgerning ville være at tilvejebringe ved Nedsættelse af det ugentlige Timetal i andre Fag. Den for fjerde Klasse bestemte Religionstime vil Ministeriet kræve bevaret for alle Elever, der deltage i Skolens Religionsundervisning, jfr. Loven af 24de April 1903 § 7; Timeplanen maa derfor lægges saaledes, at ogsaa de Elever, der forberedes til Konfirmationen, ikke behøve at forsømme denne Time.

For de private og kommunale Skolers Vedkommende vil Ministeriet, for saa vidt de i Henhold til Lov af 24de April 1903 § 18 maatte ønske at opnaa Ret til at afholde Mellemskoleeksamen med deraf flydende øvrige Fordele, kræve, at de føre deres Elever til samme Maal og i alt Fald i de væsentligste Henseender ad samme Veje som Statens Skoler; de nævnte Skoler maa derfor, naar de til sin Tid ansøge om Tilladelse til at afholde Mellemskoleeksamen, hertil indsende et Forslag til Timeplan.

Ved Udarbejdelsen af den enkelte Skoles Timeplan vil der altid, med den omstaaende Normaltimeplan som Grundlag, være at tage Hensyn til det Maal, der skal naas inden Udgangen af Skolen, og til de Krav, der ville blive stillede til Mellemskoleeksamen. Disse Krav ville blive fastsatte i en særlig Anordning angaaende Mellemskoleeksamen, hvilken Anordning man imidlertid ikke anser det for hensigtsmæssigt at søge endelig udfærdiget, førend Erfaringen har vist, hvad der kan naas i Mellemskolen. Til foreløbig Vejledning for Skolerne skal man dog allerede nu give en Oversigt over, hvilke Krav man for Tiden mener at kunne stille ved Mellemskoleeksamen under nøje Hensyntagen til, at Mellemskoleeksamen skal være en afsluttende Aarsprøve, idet man aftrykker et af Ministeriet udarbejdet foreløbigt

Udkast til Eksamensanordning for Mellemskolen.

§ 1.

Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes:

1. Dansk (med Svensk).
 - a. Skriftlig Dansk. Eleverne skulle skrive en

Genfortællingsstil og en bunden (fortællende eller beskrivende) Stil eller en friere (fortællende eller skildrende) Stil over et ikke meget omfattende Emne, som de, naar deres Undervisning er ledet paa forsvarlig Maade i Overensstemmelse med Anordningens og Undervisningsplanens Krav, maa antages at kunne magte. Ved Bedømmelsen skal der fortrinsvis ses paa, at Tankerne ere rigtigt og klart udtrykte i et godt Sprog.

b. Mundtlig Dansk. Der opgives af samtlige Elever i en Skole til Eksamen i alt mindst 150 Sider, dels afsluttede Stykker af den i 4. Klasse benyttede Læsebog saavel af faglig som af skønlitterært Indhold, baade Prosa og Poesi, dels af Litteraturlæsning uden for Læsebogen en eller flere Prosafortællinger af nyere dansk (eller norsk) Litteratur; desuden opgives et enkelt større Digtværk (en Komædie af Holberg, en Tragedie eller et andet større Digt af Oehlenschläger, et større Skuespil af Heiberg, Hertz, Hostrup, Bjørnson eller andre, o. s. fr.). Ud over dette Pensum, som skal være gennemgaaet med Eleverne i 4. Klasse, skal det staa enhver Elev, der selv vil det, frit for at opgive et eller andet Litteraturværk, som han har læst paa egen Haand; men der maa intet Krav stilles til nogen herom, og det maa ikke skade nogen, om han ikke gør det.

Hver Elev skal prøves i Oplæsning af et ikke tidligere læst Prosastykke, som efter Indhold og Sprogform ikke maa være vanskeligere end den Læsning, han er vant til fra Undervisningen, og derhos af et Stykke i Vers, som maa være ham bekendt fra Undervisningen i Aarets Løb. Hvilke Krav man maa stille til Oplæsningen, fremgaar tilstrækkeligt af Anordningen om Undervisningen. Eleven skal kunne gøre Rede for, hvad der er Hovedindholdet af det, han har læst op. Fremdeles skal den eksaminerende Lærer føre Samtale med ham om et eller andet passende afrundet Stykke af det opgivne Eksamenspensum og prøve, hvorvidt han er i Stand til at gengive dets Hovedindhold med egne Ord, og om han har forstaaet det efter Indhold og, hvor der er Anledning dertil, ogsaa efter det sproglige Udtryk. Hvis Læreren ud over dette vil fore-

lægge Eleven Spørgsmaal, som denne efter hans Mening kan besvare, skal det staa ham frit for.

I Svensk opgives af det læste Pensum ca. 25 Sider. Der skal prøves i Oplæsning af et prosaisk eller poetisk Stykke, og Eleven maa derhos enten oversætte det eller frit gengive dets Indhold for at vise, at han har forstaaet det læste. Det er ikke nødvendigt, at alle Eksaminanderne prøves i Svensk.

2 og 3. Engelsk og Tysk.

Prøven er mundtlig. Der opgives mindst 50 Sider, der maa være læste i det sidste Aar. Der prøves i et Stykke heraf og i et ganske kort ulæst Stykke af letfatteligt Indhold og af en klar og simpel Sprogform. Forstaaelsen prøves efter Lærerens Valg enten ved Samtale i det fremmede Sprog om det oplæste Stykke (eventuelt Genfortælling af det) eller ved Oversættelse paa Dansk. Oversættelse (af enkelte Punkter eller af hele Stykket) skal forlanges, hvis vedkommende Stykke ikke egner sig til Forklaring paa det fremmede Sprog, eller hvis Elevens fulde Forstaaelse ikke er lagt for Dagen ved Samtalen; ved Bedømmelsen af denne Oversættelse bør Hovedvægten lægges paa det Kendskab til det fremmede Sprogstof, som den udviser. Eksaminationen i Grammatik maa især gaa ud paa Dannelse af lette Smaasætninger i Tilknytning til det Stykke, hvori der prøves.

4. Historie.

Prøven er mundtlig, saaledes at der dels gives Eksaminanden Lejlighed til sammenhængende Fremstilling, dels kræves Besvarelse af enkelte ham forelagte Spørgsmaal.

5. Geografi.

Prøven er mundtlig og bør i saa høj Grad som muligt nyttes til Kort, Billeder eller andet Anskuelsesstof.

6. Naturhistorie.

Ved Prøven, som er mundtlig, maa Eleverne vise, at de have naaet, hvad der er Fagets Maal. Eksaminationen bør derfor for Dyre- og Planterigets Vedkommende hovedsagelig gaa ud paa at undersøge, om Eleverne ere i Stand

til at beskrive forelagte Genstande samt gøre Rede for de forskellige Organer, deres Betydning og Arbejde. Ogsaa Prøven i, hvad der er lært om Menneskelegemet, maa saa vidt muligt foretages paa Grundlag af forelagte Genstande. I Sundhedslære og i Kemi eksamineres saaledes, at Spørgsmaalet heri ikke for nogen Eksaminand maa blive Hovedspørgsmaalet, og saaledes, at det ikke er nødvendigt, at alle Eksaminanderne prøves heri.

7. Naturlære.

Prøven er mundtlig. Der eksamineres saaledes, at der gives enten eet større eller 2 mindre Spørgsmaal, hvoraf det ene da kan være af kemisk Art; dog maa Spørgsmaalet i Kemi ikke for nogen Eksaminand blive Hovedspørgsmaalet.

8. Regning og Matematik.

Prøven er saavel skriftlig som mundtlig.

a. Regning. Ved den skriftlige Prøve forelægges to eller flere Opgaver, som kræve simple Anvendelser af de indøvede Regneregler. Ved den mundtlige Prøve undersøges Elevens Forstaaelse af Regnereglerne og hans Færdighed i deres Anvendelse.

b. og c. Aritmetik og Geometri.

Ved den skriftlige Prøve forelægges to Opgaver, som kræve simple Anvendelser af Sætninger og Metoder fra hele det læste Pensum; den ene af disse skal være en Konstruktionsopgave, ved hvis Bedømmelse der ogsaa tages Hensyn til Tegningens Udførelse, den anden en Beregningsopgave eller en Ligning. Ved den mundtlige Prøve, ved hvilken der fortrinsvis eksamineres i Geometri, lægges der Vægt paa, om Eleven formaar at give en nøjagtig og klar Fremstilling af det lærte.

9. Latin.

Til Prøven, der alene er mundtlig, opgives kun, hvad der er læst af sammenhængende Læsning; Eleverne maa kunne oversætte de Stykker heraf, der forelægges dem, med sikker Forstaaelse. Desuden skulle de prøves nøje i det grammatiske Pensum, hvori de ere blevne indøvede;

de maa ligeledes vise, at de ere sikkert bekendte med det hele Glosseforraad, de have lært.

10. Fransk.

Ved Prøven, som blot er mundtlig, eksamineres Eleverne i et Stykke af det i Aarets Løb læste Pensum, i alt ca. 40 Sider, Elementarøvelserne ikke medregnede. Der kræves flydende Oplæsning med god Udtale og en sikker Oversættelse. Eksaminationen i Grammatik maa ikke bestaa i, at Eleverne opramse grammatiske Regler; deres Kundskaber i Formlæren prøves ved, at Læreren lader dem danne simple, smaa franske Sætninger paa Grundlag af den oversatte Tekst, med Forandring af Verbernes Tider, Pronominerne o. s. v.

11. Religion. Heri holdes ingen Prøve.

12—15. I Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde, Sløjd eller andet Legemsarbejde fremlægges de i sidste Aar paa Skolen udførte Arbejder til Bedømmelse; der afholdes ingen særlig Prøve i noget af disse Fag.

16—18. I Gymnastik (Legemsøvelser), Sang og kvindelig Husgerning afsluttes med en sædvanlig Opvisning.

§ 2.

De i foranstaaende Paragraf nævnte skriftlige Opgaver i Dansk samt i Regning og Matematik gives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 3.

Baade skriftlige og mundtlige Prøver bedømmes af to, hvoraf den ene skal være Faglæreren, den anden enten en af Ministeriet beskikket Censor eller en af Skolen foreslaet og af Ministeriet godkendt Censor; den sidste kan være en anden af Skolens Lærere.

§ 4.

For hver af de to skriftlige Prøver, nemlig i Dansk samt i Regning og Matematik, og for hver af de mundtlige

Prøver samt for Orden med de skriftlige Arbejder gives 1 Karakter.

Der anvendes følgende Karakterbetegnelser med de vedføjede Værdier: $ug = 8$, $ug\div = 7$, $mg = 6$, $mg\div = 5$, $g = 4$, $g\div = 3$, $tg = 1$, $tg\div = \div 1$, $mdl = \div 4$, $slot = \div 8$.

§ 5.

Fagkaraktererne for de § 4 omhandlede Fag dannes ved Sammenlægning af en Aarskarakter og Eksamenskarakteren; Aarskarakteren udfindes som Middeltal af de Karakterer, som fire Gange i Skoleaarets Løb, umiddelbart før Efteraarsferien og Juleferien, ved Udgangen af Marts Maaned og ved Undervisningens Slutning, ere givne hver Elev af Lærerne for hans Flid og Dygtighed i Faget. Aarskarakteren udtrykkes ligeledes med en af de i § 4 nævnte Betegnelser.

§ 6.

For Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde samt Sløjd eller andet Legemsarbejde bliver Fagkarakteren Resultatet af Bedømmelsen af de i Henhold til § 1 fremlagte Arbejder og af Aarskarakteren for disse Fag, bestemt paa den i foregaaende Paragraf fastsatte Maade.

For Gymnastik (Legemsøvelser), Sang og kvindelig Husgerning skal Aarskarakteren paafores Eksamensbeviset som Fagkarakter.

§ 7.

Til at bestaa Mellemskoleeksamen kræves:

- 1) mindst g i dansk Stil;
- 2) at Gennemsnitsværdien for alle de i §§ 4 og 5 nævnte Fagkarakterer — dog undtagen Karaktererne for Latin og Fransk — mindst er $g\div$.

§ 8.

For Mellemskoleeksamen for Privatister efter § 19 i Loven af 24. April 1903 gælde Regler svarende til ovenstaaende, men med de af de særlige Forhold nødvendiggjorte Undtagelser.

§ 9.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser, som

maatte være nødvendige for Gennemførelsen af denne Anordning.

Min. Bekendtgørelse af 1. Juli 1904 angaaende Undervisningen i Mellemskolen:

Under Henviſning til kongelig Anordning af 26. Maj d. A. angaaende Undervisningen i Mellemskolen skal Ministeriet herved give følgende Vejledning til Anordningens Gennemførelse:

1. Religion.

Religionsundervisningens almindelige Formaal er, i Tilslutning til den lutherske Kirkes Bekendelse, at vække, nære og udvikle Barnets Bevidsthed om Gud og derved klare og uddybe dets moralske Sans og give det ny Motiver til at fly det onde og gøre det gode; og ligesom Barnet gennem al Undervisning skal føres til at forstaa sine Omgivelser og elske Livet, saaledes skal det gennem Religionsundervisningen hjælpes til Forstaaelse af og Sympati for det kirkelige Samfund, som det ifølge Daaben tilhører.

Religionsundervisningens nærmere Formaal er at meddele Barnet de Forestillinger, hvorpaa den kristelig-religiøse Følelse hviler. Disse Forestillinger indeholdes fornemmelig i den bibelske Historie, som bliver den første Genstand for Undervisning; den anden bliver den kristelige Børnelærdom: de 10 Bud. Trosbekendelsen, Fadervor og Sakramentordene, der læres og tillige med Luthers Forklaring til de to førstnævnte Afsnit lægges til Grund for Samtaler om den kristelige Tro og Moral. Endvidere er der i den danske Salmeligting nedlagt en Skat ikke blot af religiøs, men ogsaa af poetisk Værdi, der for en Del meget vel er tilgængelig for Børn, og som heller ikke bør forbigaaes ved Undervisningen, saa meget mere som der herved gives et lille Bidrag til Forstaaelse af vor Søndagsgudstjeneste. Salmerne bør vælges med særligt Hensyn til Børnenes Fatteevne og til Inddelingen af Kirkeaaaret: Jul, Paaske, Pinse o. s. v., og de bør indøves enten gennem Sang eller gennem Udenadslæren. Børnene skulle øves i Brugen af Bibelen, og navnlig maa de kende det nye Testaments Bøger, saaledes, at de let

og hurtigt kunne finde, hvilken Bog det skal være. I 3. Klasse bør læses enten et af Evangelierne eller Apostlenes Gerninger i Sammenhæng. Endelig ville Fortællinger fra de vigtigste Afsnit af Kirkens Historie — Oldtidens Kirkehistorie indtil Frimenighedernes Overgang til Statskirke, Munkelivet i Middelalderen samt Luthers Historie med dens nærmeste Forudsætninger og Følger — danne en naturlig Afslutning paa Religionsundervisningen.

2. Dansk (med Svensk).

Dansk skal være Mellemskolens Hovedfag; gennem Undervisningen heri modtager Barnet Hovedparten af sin almindelige Aandsudvikling og Dannelse, foruden at den derved vundne Færdighed og Kundskab vil være til praktisk Nytte i Livet.

Den vigtigste Del af Undervisningen i Dansk skal være Øvelse i Læsning. Formaålet for Undervisningen skal i første Række være Forstaaelsen af det læste, baade af 1) de enkelte Ord og Udtryk og af 2) Meningen og Sammenhængen. Læreren maa sikre sig, at Eleven er klar over de anvendte Ord og Udtryk, men maa dog vogte sig for at gaa for vidt i Retning af at kræve klare og bestemte Definitioner, særlig af Begrebsbetegnelser. Om det læste er forstaaet efter sin Mening og Sammenhæng, prøves ved Genfortælling af og Samtale om Indholdet deraf.

Men Eleven skal, foruden at forstaa hvad han læser, ogsaa kunne læse det godt op. En god Oplæsning bliver det andet Formaal for Øvelse i Læsning. Det normgivende for Oplæsning maa være god, dannet Tale, ellers bliver den ikke naturlig, men kunstlet; ved Oplæsning af Poesi bør der dog tages det fornødne Hensyn til Rytme og Rim samt til Karakteren af det oplæste. Til en god Oplæsning hører en klar og tydelig Udtale af Ordene, at der gøres Ophold paa de Steder, hvor Meningen kræver det — hvilket ikke altid falder sammen med den brugelige grammatiske Tegnsætning — at der anvendes rigtigt Tryk og Tonefald, at der læses i det rette Tempo og med naturligt Foredrag, saa vidt mu-

ligt afpasset efter Karakteren af det oplæste, og endelig at der læses med Færdighed og Sikkerhed. — Elevernes Øvelse i Skriftlæsning, herunder ogsaa Øvelse i at læse gotisk Skrift, maa ske efter samme Regler.

Ved Udgangen af Skolen skal Eleven have læst og tilegnet sig en Del værdifulde Værker af den danske (dansk-norske) Skønlitteratur. Valget af disse er frit; dog bør det paases, at de valgte Værker passe for det paagældende Udviklingstrin, og at de virkelig have Værdi. Det anbefales hellere at læse noget færre Arbejder i deres Helhed end Brudstykker af mangé.

Skønt der ikke i Mellemskolen skal gives nogen som helst systematisk Undervisning i Litteraturhistorie, vil det dog være naturligt, at Læreren, naar passende Lejlighed dertil gives under Litteraturlæsningen, mundtlig meddele Eleven noget om de betydeligste af de Forfattere, hvis Værker de stifte Bekendtskab med.

Eleverne bør foruden i Oplæsning ogsaa lige fra først af øves i at kunne udtrykke sig let og klart i Tale. I Begyndelsen sker dette naturligst ved Genfortælling af og Samtale om det, der bliver læst op under Øvelserne i Læsning. Efterhaanden kan man gaa lidt videre, idet man lader Eleverne selv gennemlæse passende Stykker af Læsebogen hjemme og saa genfortælle dem paa Skolen. Men hertil kan der senere ogsaa slutte sig friere Fremstilling i Tale af lette, enten opgivne eller selvvalgte, Emner, en Slags mundtlig Stil. Læreren maa ved disse Øvelser lige fra det første Trin stadig holde Eleverne til at tale højt og tydeligt, undgaa alt Sjuskeri i deres Sprog og fremsætte deres Tanker let og flydende, i god Orden og med Klarhed. Disse Fordringer angaaende Formen for mundtlig Fremstilling bør ikke blot kræves overholdte af Læreren i Dansk, men af enhver Lærer, i hvis Fag der bruges mundtlig Fremstilling.

Naar det kræves, at Eleverne ved Udgangen af Skolen baade skulle kunne skrive en Genfortællingsstil og give skriftlige Besvarelser af simple Opgaver, hvis Emne maa forudsættes at være dem bekendt, er det væsentlig ud fra den Betragtning, at de to Arter af Stile stille Krav til forskellige Evner og Anlæg hos

Eleven. Ved Genfortællingsstilen kan man nemlig opøve Evnen til klart at opfatte en mundtlig Fremstilling og derpaa give en skriftlig Redegørelse for Indholdet af den — en i det praktiske Liv meget vigtig Evne.

Naar Anordningen sætter som Maal for Undervisningen i skriftlig Dansk, at Eleverne kunne besvare en Opgave „i en i alt væsentligt tankerigt ordnet Fremstilling, i et godt Sprog og uden større Fejl i Retskrivning og Tegnsætning“, saa er det ved den Rækkefølge, hvori Fordringerne ere anførte, antydet, hvilken Vægt der ved Bedømmelsen af en dansk Stil bør lægges paa hver af dem.

Anordningen kræver, at der opnaas Kendskab til det væsentlige i Formlæren og Sætningslæren. Indøvelsen heri bør drives som en sproglig Forstandsøvelse og foregaa jævnt og naturligt ad den praktiske Iagttagelses Vej. Det kan anbefales, at der, ved Siden af den egentlige Undervisning i dansk Sproglære, saafremt Tiden tillader det og passende Lejlighed dertil gives, berøres saadanne Forhold, som kunne belyse andre Sider af vort Sprogs Væsen end dets grammatiske Bygning, f. Eks. Ord-dannelse, enstydige Ord, fremmede Bestanddele i vort Sprog, ældre Ord og Ordformer.

Angaaende det System af danske grammatiske Benævnelser, der bør anvendes ved Sprogundervisningen, henvises til Ministeriets Bekendtgørelse af 24. August 1895.

Hovedformaalet for Undervisningen i Svensk skal være, at Eleverne kunne forstaa lettere Stykker af nyere svensk Prosa og Poesi. Forstaaelsen kan i Begyndelsen prøves ved Oversættelse af det læste, senere gennem Spørgsmaal angaaende Indholdet eller Betydningen af enkelte Ord. Eleverne bør endvidere under Læsningen gøres bekendte med de vigtigste Regler for Udtalen af svenske Lyd og Lydforbindelser og indøves praktisk i dem. Der skal ikke gives nogen systematisk Grammatikundervisning i Sproget, men Eleverne bør under Læsningen gøres opmærksomme paa Lighed og Forskel mellem Dansk og Svensk i Henseende til Ord, Talemaader og Bøjningsformer.

3. og 4. Engelsk og Tysk.

De to fremmede Sprog maa i Mellemkolen stilles væsentlig ens og den endelige Kundskabsmasse ved Mellomskoleeksamen maa i det hele og store være den samme. Det overlades til hver Skole at afgøre, hvilket af de to Sprog den vil begynde med.

Formaalet for Undervisningen skal være, at Eleverne kunne udtale, forstaa og udtrykke sig paa det paagældende Sprog — alt selvfølgelig inden for de Grænser, som er givne ved Elevernes Alderstrin og det Faget tildelte Timeantal.

En virkelig god Udtale af de enkelte Lyd og naturlige Lydgrupper maa der lægges Vægt paa fra første Færd at indøve og stadig at fastholde; Oplæsningen maa derfor spille en vigtig Rølle i Undervisningen. Der bør, inden for rimelige Grænser, forlanges af Eleverne ikke blot en rigtig Udtale af de enkelte Ord, men ogsaa en forstaaende Oplæsning af Sætningerne som Helhed, med Undgaelse af slemme Forsyndelser mod Tonefald, Trykfordeling og Tempo. — Eleverne maa dog ikke vænnes til udelukkende at opfatte det fremmede Sprog gennem Øje. Læreren bør, ved at læse op for dem, fortælle for dem eller samtale med dem, give dem rigelig Lejlighed til at høre det fremmede Sprog, saaledes at de øves i ogsaa at opfatte det gennem Øret. Det maa kunne fordres, at Eleverne forstaa det fremmede Sprogs dagligdags, simple og jævne Udtryk ogsaa ved at høre dem.

Hvad Læsestoffet angaar, da bør det være valgt saaledes, at Eleverne gennem det kunne erhverve sig et Forraad ogsaa af de i Omgangssproget mest benyttede og uundværlige Ord og Vendinger. Til at læse digteriske Stykker vil der — bortset fra Børnerim og deslige i Begynderbogen — ikke være videre Anledning eller Tid i Mellemkolen; der kan højst være Tale om enkelte meget lette fortællende eller lyriske Digte, især i Tysk.

Behandlingen af Læsestoffet vil forme sig forskelligt efter de Metoder, der anvendes. Læreren maa sikre sig Elevernes fulde Forstaaelse af den læste Tekst saavel i dens Helhed som i Enkeltheder; men det maa staa ham frit for at opnaa dette ved de Midler,

der synes ham de formaalstjenligste. Oversættelse som Led i Undervisningen bør derfor ikke i Art eller Omfang kræves ud over, hvad hver Lærer anser for nyttigt eller nødvendigt.

Foruden Læsefærdighed bør der i beskedent Omfang bibringes Eleverne en vis Færdighed i at benytte det fremmede Sprog (mundtlig og skriftlig). Dette vil efter de forskellige Metoder opnaas enten ved gradvis fremskridende Øvelser i at oversætte fra Dansk eller ved andre Øvelser af forskellige Art: Spørgsmaal og Svar, først i meget nøje, senere i noget løsere Tilknytning til et læst Stykke, Genfortælling af et Stykke i eller uden for det læste Stof, Samtaler om Billeder m. m. Hvad skriftlige Øvelser angaar, da bør man som Hjemmearbejde helst ikke bruge andet end Afskrivning, medens Diktat-Genfortællings- og andre Stile høre hjemme i selve Klassen.

Kundskaber i Grammatik opstilles ikke som særligt Formaal for Undervisningen. Begynderbogen bør indeholde Stykker, der egne sig til gradvis at indføre Eleven i Formlæren og det nødvendigeste af Syntaksen. Der advares mod Ramseværk. En kortfattet systematisk Fremstilling af Grammatiken bør væsentlig benyttes til at give en samlet Oversigt over allerede kendte sproglige Fænomener; saa vidt muligt maa en vis praktisk Tilvænnning til og en vis Færdighed i at sige (og skrive) det rigtige gaa forud for den teoretiske Formulering af Reglerne.

5. Historic.

Undervisningen i dette Fag har det Formaal at meddele Eleverne en vis Sum af positive Kundskaber, som skal orientere dem over Menneskeslægtens og særlig over den med os selv nærmest forbundne Menneskeslægts Livsløb, saavel hvad dens ydre Livstildragelser, som hvad dens indre kulturelle Udvikling angaar. Denne Kundskabsmeddelelse skal dels virke udviklende og befrugtende paa Elevernes Fantasi og Følelse ved at stille dem betydelige Personer og Begivenheder for Øje — og Skildringen, bør her i saa høj Grad som muligt bygges over ydre, anskuelige Enkeltheder — dels bibringe dem og klare for dem de almindeligste politiske og sociale

Forestillinger (om Samfund, Stat, Regering, Love, Klasser, Partier o. s. v.) og derved give dem en Hjælp til at faa Interesse for og Forstaaelse af det Samfund, som de tilhøre.

Angaaende Fagets Omfang bestemmer Anordningen, at Verdenshistorien skal læres fragmentarisk. Man bør altsaa afgjort stryge mindre vigtige Afsnit for at kunne behandle Historiens store Personligheder og afgørende Begivenheder saa meget udførligere. Man maa vel vogte sig for at ville spænde over et for stort Stof, hvorved selve Arbejdet med at lære og huske en Mængde Enkeltheder let kan komme til at spille en uforholdsmæssig stor Rolle, saaledes at den egentlige Tilægnelse af Stoffet kommer til at lide derunder.

Danmarkshistorien kræves gennemgaaet i sammenhængende Fremstilling. Man maa altsaa ikke helt forbigaa noget Afsnit af den; men ogsaa her skal Undervisningen særligt samle sig om de store Personligheder og afgørende Begivenheder, medens man gaar let hen over saadanne Afsnit af vor Historie, som have mindre Betydning til Forstaaelse af vort Folks Udvikling, eller som ifølge deres Karakter ikke er egnede til at fængsle Børnenes Interesse og vanskeligt kunne forstaaes af dem.

Norges og Sveriges Historie kræves ikke gennemgaaet i sammenhængende Fremstilling. Der dvæles særlig ved saadanne Afsnit, som belyse de tre skandinaviske Landes Forhold til hinanden.

Hvad Tidsregningen angaar, da bør man vogte sig for at medtage for mange Aarstal; men til Gengæld maa man ogsaa forlange, at Eleverne vide sikker Besked om Tidspunkterne for de afgørende Begivenheder. Indøvelsen af Tidstabellen maa særlig tage Sigte paa at fastslaa saadanne Aarstal, medens man senere kan forbigaa enkelte Aarstal, som man for Rækkefølgens Skyld har medtaget ved første Gennemgang.

Samfundslæren skal ikke være Genstand for en sammenhængende Behandling; men naar under Undervisningen i Historie de skildrede Begivenheder frembyde naturlige Tilknytningspunkter, medtages spredte Træk af

den, særlig saadanne, som vedrøre Stats- og Kommune- styrelsen samt det økonomiske Liv.

Det anbefales i saa høj Grad som muligt at gøre Historieundervisningen anskuelig ved Hjælp af Kort, Billeder og lign., og endvidere at give Eleverne Vejledning til Hjemmelæsning af historiske Skildringer af passende Art.

Hvad Stoffets Fordeling paa Klasserne angaar, kan det — naar man begynder paa Verdenshistorien i 1. Mellemskoleklasse — anbefales, at man i 1. og 2. Klasse gennemgaar Oldtiden, Middelalderen og den nyere Tid til 1660, i 3. Klasse Tiden fra 1660—1815 og i 4. Klasse Resten af den nyeste Tid samt her til udførligere Behandling genoptager et betydningsfuldt Afsnit af det tidligere gennemgaaede (Grækenlands Storhedstid, Reformationen eller lign.). Ogsaa paa tidligere Trin, særlig i 3. Klasse, hvor der formentlig vil blive Tid dertil, vil det være heldigt nu og da at opfriske enkelte Partier af det tidligere læste.

6. Geografi.

Undervisningen i Geografi skal ikke blot meddele Eleverne en Række Kendsgerninger, som skulle læres og huskes, men maa tillige tilstræbe, at Eleverne, hvor det er muligt, ogsaa forstaa de geografiske Fænomener. Der maa derfor stadig lægges Vægt paa at paapege Sammenhængen mellem disse og aabne Elevernes Øjne for, hvorledes de geografiske Kendsgerninger er Resultater af flere samvirkende Aarsager, idet Landenes Beliggenhed og Overfladeforhold betinge deres Klima, Plante- og Dyreverden, og alle disse Forhold indvirke paa det menneskelige Samfunds baade materielle og aandelige Kultur. Herigennem maa Eleverne ogsaa øves i selv at drage simple Slutninger, f. Eks. fra et Lands Beliggenhed til dets Klima, fra dets Overfladeforhold og Klima m. m. til dets Næringsveje osv. Dog maa man her vogte sig for saadanne Spekulationer, der ikke have fast Grund, og i det hele for at gaa dybere, end Elevernes Alder og Modenhed tillader, og saaledes kun fremkalde en tilsyneladende Forstaaelse af Forhold, der i Virkeligheden ligge over Børnenes Fattig- evne. — Foruden at være begrundende maa Undervisnin-

gen i saa høj Grad som muligt hvile paa Anskuelighed. Derfor bør Globus og Vægkort saa vidt muligt benyttes baade til Gennemgang og Eksamination, hvilken sidste som Regel bør foregaa efter stumme Kort, og navnlig maa Eleverne indøves i at kende og forstaa deres Landkort, saa at de, naar Lejlighed gives, ikke blot kunne finde de forskellige Detailler, men ogsaa forstaa at indordne dem i deres geografiske Sammenhæng. Som andre Midler til at give Eleverne klare og bestemte Forestillinger kunne særlig fremhæves: Øvelser i Korttegning eller Udfyldning af Kortomrids og Brug af typiske Fotografier og andre Billeder; ligeledes vil det være ønskeligt, om enhver Skole har en lille Samling af de alleralmindeligste, navnlig danske, Sten- og Jordarter. Endelig gøres opmærksom paa den Betydning, det har at gøre enkelte geografiske Udflygter med Eleverne, hvor dette er muligt, og at give dem Vejledning til Læsning af populære geografiske Skildringer.

Den fysiske Geografi, paa hvilken der ifølge Anordningen skal lægges særlig Vægt, behøver man dog ikke at gøre til Genstand for en samlet Behandling, men Omtalen af de herhen hørende Forhold kan henlægges til de Steder, hvor den naturligt kan faa sin Plads (f. Eks. af Vulkaner til Island eller Italien, af Gletschere til Schweiz, af Deltadannelse til Holland osv.). Navnlig naar det gælder geologiske og klimatologiske Forklaringer, bør man ikke medtage andet end de elementære Forhold, som Eleverne uden særlige Vanskeligheder kunne magte.

Med Hensyn til den politiske Geografi bemærkes, at det, da i vore Dage Kendskabet særlig til vore Nabolandes Topografi griber ind i en Mængde Forhold, vil være rigtigt for Europas Vedkommende at lade den politiske Geografi — herunder Navne paa Byer osv. — spille en noget større Rolle, især naar Talen er om Norden og de andre Lande, med hvilke Danmark staar i stærkest Forbindelse. Derimod maa under de fremmede Verdensdele denne Side af Geografien træde stærkt tilbage og vige Pladsen bl. a. for en mere indgaaende Skildring af de forskellige Kulturformer.

D a n m a r k (og Sønderjylland) med de danske Bilande gennemgaaes i alle Henseender udførligt, saaledes at bl. a. Overflade- og Jordbundsforholdene i store Træk begrundes, særlig gennem Istiden og de senere Dannelser, og at Eleverne ikke blot faa et nogenlunde fyldigt Kendskab til Danmarks Topografi i Almindelighed, men ogsaa til de enkelte Landsdeles Særpræg. De maa fremdeles ikke blot kende de danske Købstæder og vigtigste historiske Mindesmærker, men ogsaa i Hovedtrækkene kunne gøre Rede for Landets Befolkningsforhold og Næringsliv.

Hvad Behandlingen af de enkelte Landsomraader angaar, da anbefales det, baade naar det gælder Europa og de fremmede Verdensdele, ikke at gaa frem paa ganske ensartet Maade, men paa de forskellige Steder at anlægge forskellige Synspunkter, saaledes at ved hvert Omraade den Side drages i Forgrunden, hvor et eller andet geografisk Forhold træder typisk frem, f. Eks. under Schweiz Alpenaturen, ved Balkanhalvøen politiske og nationale Forhold, ved Kina Kulturen, ved Brasilien Klima, Plante- og Dyreliv o. s. v. Paa denne Maade vil der ogsaa lettere blive Lejlighed til at give fyldigere geografiske Skildringer og øve Eleverne i selv at fremstille livligt og sammenhængende.

Det anbefales at øve Eleverne i paa Verdenskortet at give Oversigter over vigtige tidligere omtalte Forhold i den biologiske og kulturelle Geografi (f. Eks. de vigtigste Kornlande, vigtige Kulturplanters og Kulturdyrs Udbredelse, Folkestammers Fordeling paa Jorden, Befolknings-tæthed, Religioner, Nomader, agerdyrkende Folk, Kølegne, vigtige Industrigræne, Verdensruter o. s. v.), alt dog kun i meget store Træk.

Med Hensyn til Fordelingen af Stoffet paa de forskellige Klasser vil det som Regel være naturligt at gaa ud fra, hvad der ved Optagelsen i 1. Mellemskoleklasse fordres lært om Danmark og Skandinavien, og at begynde med en Gennemgang af det øvrige Europa, idet man dog stadig sørger for, at Kendskabet til det væsentlige af Danmarks Geografi holdes vedlige hos Eleverne. Den mere udførlige Gennemgang af Danmark vil som Regel være at henlægge til 4. Klasse, hvor da tillige læ-

ses Skandinavien og et passende Pensum af de fremmede Verdensdele (f. Eks. Amerika), der egner sig til at genoptage forskellige Emner af den almindelige Geografi, som før have været behandlede.

Naturhistorie.

Da det er et af Naturhistoriens vigtigste Maal at øve Elevernes Iagttagelsesevne ved direkte Iagttagelse, maa denne drages frem i første Række ved Undervisningen. medens Lærebogens Tekst, Billeder og det mundlige Foredrag nærmest faa den Opgave at udfylde og fæstne det, der er lært gennem Iagttagelsen af Naturgenstandene. og bidrage til at fremme Forstaaelsen af det.

At vække Elevernes Interesse for og Kærlighed til den levende Natur vil være baade et Maal og et Middel for Undervisningen; derfor gælder det om, at Eleverne saa vidt muligt lære Dyrene og Planterne at kende som levende Væsener, og Undervisningen maa ikke nøjes med at give en Kundskab om dem, saaledes som de fremtræde som Genstande i en Skolesamling.

Hvor Eleverne møde i 1. Klasse med faa eller temmelig forskellige Forudsætninger. kan det anbefales at begynde med metodisk ordnede Iagttagelsesøvelser. Hertil bør benyttes lette typiske Former af forskellige Dyr- og Planteklasser. og de bør vælges med Hensyn til, hvad der lettest vil falde paa Elevernes Vej, for at disse hurtigt kunne føres ind i en saa omfattende Iagttagelseskreds som muligt og vænnes til at iagttage Dyr og Planter uden for Skolen. Undervisningen maa i det hele skride frem fra lettere Former til vanskeligere; den maa lægge Vægt paa at fremhæve de forskellige Organers Betydning og, hvor det kan lade sig gøre, paa at vise Overensstemmelsen mellem Organismernes Bygning og Liv.

Efterhaanden som der, særlig gennem hyppig Iagttagelse, hos Eleverne er nedfældet en Sum af naturhistoriske Forestillinger (herunder terminologiske Betegnelser), vil der have dannet sig et Grundlag for en — om end ikke meget i Enkeltheder gaaende — Systematisering af Dyr-

og Planteverdenens Former. Derimod bør Systemet ikke staa som en forud given Ramme.

Som Midler til at udvikle Elevernes Interesse for Naturen og Evne til at iagttage den, kan det anbefales at foretage Udflugter med dem, at lade dem hjælpe til ved Indsamling af Undervisningsmateriale (særlig Planter), at lade dem samle og presse et mindre Antal Planter og fremdeles nu og da at lade dem tegne noget af, hvad de se.

Den betydelige Vanskelighed for Undervisningen i Naturhistorie, som de store Klasser medføre, vil gøre det ønskeligt at lade den naturhistoriske Samling indeholde Præparater af en Del af de almindeligst forekommende Dyr og Planter i et større Antal Eksemplarer (f. Eks. Insekter, Krebs; Frugtformer, underjordiske Stængler).

Endelig maa det nævnes, at det vil være af Betydning, at Læreren hjælper Eleverne til Rette med Læsning af lettere naturhistoriske Skildringer.

Hvad Undervisningens Omfang angaar, vil det paa nærværende Tidspunkt være vanskeligt at give nøjagtigt detaillerede Bestemmelser herom; man maa efterhaanden prøve sig frem og se, hvorvidt man kan naa. Derfor nøjes Anordningen med paa dette Punkt foreløbig at holde sig til de store Træk.

I Zoologien maa kun kræves Kendskab til de allervæsentligste Former saavel blandt de højere som særlig blandt de lavere Dyr. Om Sundhedslæren bemærkes, at denne ikke skal være et Fag for sig, men den naturlige Anvisning, som Forstaaelsen af vort Legemes Bygning og Virksomhed giver til at vogte og pleje det sunde Legeme paa rette Maade og til at undgaa de Farer, som Uvidenhed og Ligeegyldighed saa let udsætte det for. Under Sundhedslæren kan der medtages Oplysninger om Forebyggelse af smitsomme Sygdomme (f. Eks. Tuberkulose) og om Alkoholens skadelige Virkninger. Men Sundhedslæren bør ikke blive til Sygdomslære; den bør holde sig til Omsorgen for det normale, sunde Legeme.

Ogsaa for Botanikkens Vedkommende bør Antallet af Former indskrænkes. Efter at der paa Undervis-

ningens første Trin med levende Planter som Grundlag er gennemgaaet lette typiske Former af Blomsterplanter, der give Lejlighed til at undersøge og beskrive Plantens enkelte Dele, maa Undervisningen mere og mere lægge Vægt paa sammen med Beskrivelsen at fremhæve de enkelte Organers Betydning og Sammenhængen mellem Plantens Bygning og Liv (f. Eks. Voksested, Bestovningsforhold). Senere behandles paa lignende Maade vanskeligere typiske Former af Blomsterplanter og enkelte blomsterløse Planter. Af Systemet kræves væsentlig kun, hvad der opnaas ved, at der til de gennemgaaede Typer, der repræsenterer større Plantefamilier, knyttes beslægtede Planter med Fremhævelse af de fælles Familiekarakterer: det anbefales at lade dette til Dels ske gennem Bestemmeøvelser efter en Flora. Dog bør Eleverne kende de vigtigste af de mere omfattende systematiske Begreber (f. Eks. Helkronede, Tokimbladede, Dækfroede, Blomsterplanter).

Som Eksempler paa Hovedtrækkene af Frøets Spiring og Plantens Vækst nævnes: Spiringens ydre Fremtoninger og dens Betingelser, Oplagsnæringens Betydning, Rodens og Stængelens Vækst, Lysets, Varmens og Iltens Betydning for Planten. Som Eksempler paa det vigtigste om Plantens Ernæring og Stofskifte: Planternes Bestanddele (herunder Forraadsstoffer), Næringsoptagelse fra Jord og Luft, Aanding, Fordampning, Jordbundens, Klimaets og Aarstidernes Indflydelse paa Plantelivet. — Ved Behandlingen af disse Spørgsmaal maa man drage særlig Omsorg for, at Stoffet afpasses efter Elevernes Alder og efter de Forudsætninger, som de paa det givne Tidspunkt er i Besiddelse af.

I Tilslutning til den under Naturlæren givne Kemiundervisning omtales Luften og Vandet i deres Betydning for Ernæringen; desuden vore vigtigste Fødemidler og deres kemiske Sammensætning samt andre beslægtede Emner (Kulhydrater, deres Gæring til Alkohol; Fedtstoffer, deres Forsæbning) — alt saa vidt muligt støttet af simple Førsøg. Tillige gives en kort Oversigt over Stoffernes Kredsløb i Naturen; hertil kunne, om ønskes, enkelte af de Partier, som ellers behandles under Naturlæren, henlægges (f. Eks. Kvælstoffet og dets Forbindelser).

Ogsaa et saadant Emne som Forbrændingen og de sædvanlige Brænd- og Belysningsstoffer kan efter vedkommende Læreres eget Valg behandles enten under Naturhistorien eller Naturlæren.

Stoffets Fordeling paa de forskellige Klasser maa i det hele overlades til de enkelte Skoler. Dog vil Læren om Mennesket og det vigtigste om Planternes Ernæring og Stofskifte have sin naturlige Plads i Slutningen af 3. og i 4. Klasse, fordi Eleverne først her have de fysiske og kemiske Forudsætninger, som give den rette Forstaaelse deraf. Foruden det ny Stof, som læses i 4. Klasse, kan tillige, hvor Tiden tillader det, genoptages Stof, som særlig egner sig til at give Eleverne Ljglighed til at vise deres Evner til lagttagelse og Beskrivelse.

8. Naturlære.

Undervisningen heri skal bygge paa Erfaringer fra det daglige Liv og paa Forsøg, som naturligvis paa dette Stadium maa være ret simple; de efterhaanden erkendte Resultater maa fastslaaes i bestemte Sætninger, som maa gengives og læres nøjagtigt af Eleverne, for at Undervisningen kan faa den tilbørlige Fasthed. Matematisk Begrundelse kræves ikke.

Følgende Undervisningsplan, som ikke skal være bindende med Hensyn til Stoffets Fordeling paa Klasserne, angiver, i hvilket Omfang de enkelte Afsnit omtrent skulle læses:

1. Klasse.

Maaling af Længder og Arealer samt Rumfang og Vejning med Vægtskaal, hvorunder Eleverne gøres fortrolige med de sædvanlig benyttede Enheder. Tillige indføres her Vægtfyldebegrebet og dets simpleste Anvendelser.

Indledende Behandling af Læren om Vædskers Tryk og Luftens Tryk i et Omfang, som er nødvendigt for Forstaaelsen af Varmelæren (Forbundne Kar, Atmosfærens Tryk, Barometret, Ændring af Luftens Tryk ved Sammenpresning og Udvidelse).

Varmelære: Udvidelse (Varmegrad, Termometer), Opvarmning (Varmemængder), Varmens Forplantning ved

Ledning, Ændring af Tilstandsform (Smeltning og Fordampning), Dampmaskinen.

2. og 3. Klasse.

Magnetisme: Magneter og Magnetisering, Kompasset og Hældningsnaalen.

Elektricitet: Elektriske Grundfænomener, Elektroskopet, Elektrisermaskinen, elektrisk Udladning. Den elektriske Strøms Fremkomst ved galvaniske Elementer, dens Hovedvirkninger i og uden for Ledningen med nogle af de almindeligste praktiske Anvendelser, Strømmens Frembringelse ved Induktion (Dynamo).

Kemi: I Forbindelse med Læren om Elektrolyse eller med anden passende Tilknytning gennemgaaes i korte Træk Vandet og Luften og deres Bestanddele; dernæst omtales andre af de vigtigste Grundstoffer og Forbindelser, hvori de forekomme i Naturen (Malme); Forbrænding, nogle af de vigtigste Ifter, vore sædvanlige Brænd- og Belysningsstoffer; lidt om Svovl-, Salt-, Salpeter- og Kulsyre samt nogle af deres vigtigste Salte; desuden visse Kiselforbindelser (Sand, Flint, Ler, Glas). Nogle af de nævnte Emner kunne i Stedet henlægges under Naturhistorien.

De Partier af Læren om Vædskers Tryk og Luftens Tryk, der ikke ere gennemgaaede i 1. Klasse (Bundtryk, Sidetryk, Opdrift, Mariottes Lov, Hæverter og Pumper).

Tyngdepunktet og dets Bestemmelse. Vægtstangen og Vægtstangsprincippet med Anvendelse paa Vejningsapparater, Trisser, Vinde og Tandhjul.

4. Klasse.

Elementer af Lydlæren: Lydens Hastighed; Toner og deres Frembringelser (Strenginstrumenter, Fløjter).

Elementer af Lyslæren: Skyggedannelse; Loven for Lysets Tilbagekastning ved plane og konvekse Spejle; konkave Spejles Anvendelse som Projektører; Lysets Brydning i Linser (Øjet, Brillen, Mikroskoper, Galilæis Kikkert), saaledes at alle matematiske Beregninger

udelades; lidt om Lysets Opløsning i Farver og om de forskellige Straalers Virkninger.

Elementer af Bevægelseslæren: Jævn og ujævn Bevægelse, herunder Loven om Faldvejen paavist ved Forsøg; Inertiens Lov og Kraftbegrebet. — Simple Eksempler paa Kræfters Sammensætning og Opløsning; Arbejde og dets Maaling samt Loven for Arbejdets Vedligeholdelse, eksempelvis udledt ved Hjælp af de simple Maskiner. — Gennem disse sidste Emner faas Tilknytning til Ting i det tidligere gennemgaaede, som da tages op til Behandling paa ny, f. Eks. Dampmaskine, Vægtstang, elektrisk Drivkraft o. a. Ogsaa andre Hovedpunkter af de foregaaende Klassers Pensum end just disse, f. Eks. kemiske Spørgsmaal, kunne i denne Klasse tages op til fornyet og udførligere Behandling.

Det anbefales at lade Eleverne i det Omfang, som Tiden og Forholdene i øvrigt tillade, være medvirkende ved Udførelsen af Forsøgene.

9. Regning og Matematik.

A. Regning.

Regning er baade et i høj Grad forstandsudviklende Fag og et overordentlig vigtigt Nyttefag; ved Undervisningen bør der drages Omsorg for, at begge disse Sider af Faget hver for sig komme til deres fulde Ret. Paa den ene Side gælder det altsaa om at bibringe Eleverne en virkelig Forstaaelse af de forskellige Regler og Metoder, der bringes i Anvendelse, og at vænne dem til ved Opgavernes Løsning at klare sig de givne Forudsætninger og at ræsonnere forstandigt ud fra disse; paa den anden Side om, at Eleverne tilegne sig Reglerne og Metoderne paa en saadan Maade, at de kunne anvende dem med Lethed og Sikkerhed, ligesom ogsaa, at Eleverne opnaa en antagelig Regnefærdighed, Færdighed i Talbehandling baade med og uden skriftlige Hjælpemidler. Den sidstnævnte Form for Regning, den saakaldte Hovedregning, bør, da det jo er af Vigtighed for alle Mennesker at kunne løse lette Opgaver med simple Tal hurtigt og sikkert uden Nedskrivning, øves stadigt ved den daglige Undervisning gennem alle Klasser.

Til Faget Regning og Matematik er paa Normaltimeplanen ansat i alt 22 Timer; disse bør fordeles saaledes, at hver af de to Fagafdelinger faar omtrent Halvparten af dem, Regning maaske lidt over. I 1. Klasse bør alle Timerne udelukkende anvendes til Regning, da det er af Vigtighed straks at faa Eleverne ordentlig sammenarbejdede og at tilvejebringe en fast og sikker Underbygning for den efterfølgende Undervisning. Med 4 Timer i denne Klasse og 2 à 3 i 2. Klasse vil man da kunne naa her at faa Brøk og Decimalbrøk omhyggelig gennemgaaet og indøvet i Forbindelse med en retrospektiv Behandling af hele Tal; endvidere at faa indøvet enkelt og sammensat Reguladetri (ved „Slutning gennem fælles Enhed“) og de mest elementære Opgaver i Procent- og Delingsregning. I 3. og 4. Klasse fortsættes med mere sammensatte Opgaver, hvortil Emnerne hentes fra saa mange Omraader af det praktiske Liv som muligt, og Lejligheden benyttes da til at gøre Eleverne bekendte med saadanne hyppigt forekommende tekniske Udtryk fra Forretningslivet, som det maa siges at have Interesse og Betydning for saa godt som alle Mennesker at kende: Aktie, Obligation, Kurs, Veksel, Diskonto, Forsikring o. desl., og give dem lidt Besked om de Omsætningsforhold, hvortil disse Begreber ere knyttede. — De benyttede Regnemetoder og Opstillingsmaader maa i det hele være saa simple og praktiske som muligt. Undertiden kan det være formaalstjenligt at anvende Ligninger, idet Opgavens Løsning derved lettes og sikres, f. Eks. ved visse Procent- og Blandingsopgaver. Ogsaa paa andre Punkter ville de i Matematiken lærte Teorier kunne komme til Anvendelse, saaledes ved Areal- og Rumfangsberegninger. Om disse er i øvrigt at bemærke, at de selvfølgelig maa indskrænkes til de allerenkleste Former: for plane Arealers Vedkommende kun saadanne, der medtages i det geometriske Pensum, for Rumfangs Vedkommende kun Prismer, Pyramider, Cylindre, Kegler samt Kugler. Om nogen matematisk Begrundelse af de Formler, der opgives Eleverne til Rumfangsberegning, kan der ikke blive Tale; derimod kan det anbefales som en Slags Dokumentation af Formlernes Rigtighed af og til at eftervise, at de fundne Resultater stemme med dem, den fysiske Maaling giver.

Som ovenfor nævnt skal Hovedregning øves gennem alle Klasser, bedst saaledes, at som Regel nogle Minutter af hver Time anvendes hertil. I øvrigt bør det aarlige Antal Timer i hver Klasse nogenlunde ligeligt fordeles imellem den mundtlige Undervisning med tilhørende Øvelser paa Klassetavlen og selvstændige skriftlige Øvelser, udførte dels paa Tavle og dels i Bog. Ved den mundtlige Undervisning i de højere Klasser skulle Eleverne i Forbindelse med Gennemgang af det nye Stof og dettes Sammenarbejden med det tidligere lærte øves i at analysere sammensatte Opgaver, træffe forstandige Dispositioner med Hensyn til Regningernes Udførelse og ved Benyttelse af afrundede Tilnærmelsestal forud skønne over Resultatets omtrentlige Værdi.

B. Matematik.

Matematikundervisningens væsentligste Formaal er at udvikle Elevernes Evne til ud fra bestemt opgivne Forudsætninger at drage sammenhængende logiske Slutninger og at give disse et kort og klart Udtryk; dernæst skal den bidrage til at fremkalde Elevernes Selvvirksomhed; endvidere skal den vænne Eleverne til Nøjagtighed og endelig skal den klargøre for dem Forskellen mellem almenlydige Sætninger og specielle Regler.

Af de to matematiske Discipliner vil det være rigtigt at optage Geometrien først og til denne at anvende i 2., 3. og 4. Klasse henholdsvis 3 à 2, 1 à 2 og 2 Timer ugentlig. I 2. Klasse vil da efter den indledende Undervisning — som ikke maa gøres for vidtløftig, og som skal tjene til gennem Betragtning af simple Rumformer (hvor man helst maa henholde sig til sædvanlige Brugsgenstande, som ere Eleverne vel kendte fra det daglige Liv) og gennem Tegning at gøre Børnene fortrolige med de Objekter, hvormed Geometrien arbejder, og at fremdrage de Grundegenskaber ved disse, som det maa anses for nødvendigt paa dette Trin udtrykkeligt at nævne — kunne gennemgaa Elementerne af Læren om rette Linier, deres indbyrdes Stilling (Vinkler, Parallelisme) og de simpleste af dem dannede Figurer, Trekanter og Firkanter, i det Omfang, Anordningen bestemmer. I 3. Klasse vil som nyt passende kunne læses Arealbestemmelse af Polygoner (særlig Trekanter og Firkanter) samt de anordnede Sætninger om

Cirklen. I 4. Klasse gennemgaas Proportionalitetssætningen og dens Anvendelser og i Tilknytning hertil udvalgte Hovedpunkter af de foregaaende Klassers Pensum. — Der bør fra første Færd lægges megen Vægt paa Figurtegning, ogsaa inden den egentlige Konstruktionslære er paabegyndt, hvilket for øvrigt bør ske saa tidligt som muligt, idet Eleverne efterhaanden som de afledede Egenskaber ved den rette Linie og Cirklen („geometriske Steder“) udfindes, straks bør øves i at anvende dem til at løse lette Konstruktionsopgaver. Kun for de mest fundamentale Opgaver bør der kræves nogen egentlig Diskussion; derimod maa man som Regel forlange, at Eleven giver alle de forskellige Løsninger, som med de valgte Værdier af de givne Stykker kunne faas.

Aritmetikundervisningen bør normalt strække sig over de to sidste Skoleaar med henholdsvis 3 à 2 og 2 Timer ugentlig. Da de fleste Sætninger om Regning med numeriske (positive) Tal jo ere bekendte fra Regneundervisningen — mange af dem ogsaa fyldestgørende godtgjorte ved denne —, vil man ved den indledende Undervisning i Aritmetik i Henhold til Anordningens Bestemmelse om, at denne skal meddeles i Tilknytning til den forudgaaende Regneundervisning, kunne nøjes med at kodificere Sætningerne, fremsætte de almindelige Formler for dem og bevise de Hovedsætninger inden for hvert Afsnit, hvoraf de andre mere eller mindre umiddelbart ere afledede. Efter at „de 4 Regningsarter“ med hele og brudne positive Tal, derunder Sætninger om Potens med positiv hel Eksponent, saaledes ere gennemgaaede og Eleverne samtidig indøvede i at regne med ikke for sammensatte Bogstavudtryk, vil i 3. Klasse endvidere kunne gennemgaas Ligninger af 1. Grad med tilhørende Øvelser i at løse Ligninger (væsentlig med Talkoefficienter) og i at sætte Opgaver i Ligning (en Del af disse Øvelser kan henlægges under Regneundervisningen), samt Grundtrækene af Læren om negative Tal — alt saa vidt muligt saaledes, at ethvert nyt Afsnit er indledningsvis behandlet i det foregaaende, inden det skal til at gennemgaas systematisk. I 4. Klasse fortsættes de forskellige Øvelser med lejlighedsvis Repetition af de tilsvarende Teorier, og Resten af det anordnede Pensum gennemgaas.

Det matematiske Pensum er saa begrænset, at det med Lethed maa kunne gennemgaas og indøves meget omhyggeligt paa Skolen, uden at det vil være nødvendigt at kræve noget videre Hjemmearbejde af Børnene. Navnlig vil det være ønskeligt, at Løsning af Opgaver uden for Skolen indskrænkes til det mindst mulige; helst bør Hjemmopgaverne ikke være andet end rene Eksempler, ved hvis Løsning der kun tilstræbes en yderligere Færdighed i Anvendelse af noget, som allerede er lært og indøvet paa Skolen, eller ogsaa kunne de kræve Gengivelse og ordentlig Nedskrivning af Opgaver, som i Forvejen af Eleverne selv ere løste paa Klassetavlen.

10. Skrivning.

Ved Skriveundervisningen skal Børnenes Skønheds- og Ordenssans udvikles. Der bør ikke tilsigtes Kalligrafi, men en fast, let læselig, flydende Skrift (Haandskrift). Det vil derfor være heldigt, om Undervisningen i Skrivning lægges i Hænderne paa en Lærer, der tillige har et andet Fag med Eleverne, f. Eks. Dansk eller Regning. Derved kan det naas, at Øvelserne bliver Øvelser i anvendt Skrift (lette Stile, Regnestykker), saaledes at paa den ene Side Elevernes Skrift paa Grundlag af den tidligere erhvervede Færdighed faar Lov til at udvikle sig, kun bunden af Hensynet til Læselighed og Orden, og paa den anden Side Skrivningen bliver forbunden med Eftertanke hos Eleverne, hvorved den nærmer sig mere til den Anvendelse, den har i det daglige Liv, og den for den Alder formaalsløse Afskrivning efter Forskrifter bortfalder.

11. Tegning.

Tegneundervisningen bør drives med det Formaal at udvikle Elevernes Evner til at opfatte og ved Frihaandstegning fremstille Genstandene efter deres Stilling og Forhold i Rummet.

Derfor bør Undervisningen finde Sted efter virkelige Genstande; fra Begyndelsen af efter Ting med ganske simple Forhold (af prismatisk, cylindrisk Form og lignende) og af tilstrækkelig Størrelse til, at Linierne let kunne iagttages; derfra gaar man gradvis videre til vanskeligere Opgaver: Tegning af Genstande tilhørende Naturen og det daglige Liv.

12. Gymnastik.

Undervisningen i Gymnastik skal ske paa Grundlag af den autoriserede Haandbog i Gymnastik; man skal derfor indskrænke sig til at henvise til Vejledningen i denne.

13. Kvindeligt Haandarbejde.

Det maa blive Lærerindens Opgave gennem passende Øvelser, der alle sigte mod Fagets Maal, at udvikle Børnets Øje og Haand og at vække dets Interesse for og Forstaaelse af denne Art Arbejde, der har saa stor praktisk Betydning i Livet. Tillige maa Læreren under sit Arbejde med Børnene stedse erindre, at intet Fag egner sig i den Grad som netop dette til at udvikle Pigebarnets Ordenssans, økonomiske Sans, Praktiskhed og Skønhedsans.

Stoffet, hvoraf de enkelte Opgaver og Øvelser skulle vælges, er meget rigt, men her gælder det stadig at finde og vælge passende Modeller, der dels svare til Børnenes Udviklings- og Alderstrin, dels tilfredsstillende deres praktiske Sans og kunne tjene til Brug.

Hvad Stoffets Fordeling paa Klasserne angaar, kan følgende Plan anbefales:

1. Klasse: 1 Par Benklæder. 1 Strømpe. „Strømpe-reglen“.

2. Klasse: 1 Strømpe. „Strømpereglen“. 1 Øvelsesstykke med Lapning, samt Lærredstopning af tyndslidt Sted, Rift og Hul. Paasyning af Hæfter, Maller, Stroppe og Bændler, forskellige Navn og 1 broderet Tunge. Tegning og Klipping efter Mønstre af en Chemise med Bærestykke. Ærmerne og Bærestykket sys.

3. Klasse: Chemisen sys færdig. De lange Stikninger sys paa Maskine. — 1 strikket Stykke med Stopning af tyndslidt Sted, almindelig Stopning af Hul samt Sammenmaskning af Ret- og Vrangmasker. — Maaltegning, Tegning og Klipping af Benklæder til 1. Klasse.

4. Klasse: Maaltegning, Tegning, Klipping og Syning af en Nattrøje eller Blusliv uden For. Symaskine benyttes. — 1 Par Strømper eller et Par Vanter.

14. Sang.

Angaaende Undervisningen i Sang henvises til Plan for Sangundervisningen i Mellemskolen, der senere vil blive udfærdiget.

15. Sløjd eller andet Legemsarbejde.

Sløjd undervisningen bør bestaa i en gradvis Fremadskriden fra lettere til vanskeligere Arbejder, hvorved Brugen af de enkelte Redskaber efterhaanden indøves. Eleverne bør lære dels at udføre den nødvendige Tegning og Maaling paa en praktisk og forstandig Maade, saaledes at de er i Stand til at gaa planmæssig frem ved Arbejdets Udførelse dels at benytte de almindeligste Redskaber, særlig Sav og Høvl, paa rette Maade og udføre Samlinger tilfredsstillende ved de simpleste Metoder.

En gennemført Klasseundervisning maa anses for heldig, i hvert Fald i de første Aar, indtil Eleven er naaet til at kunne danne sig et fuldstændigt Overblik over det enkelte Arbejde, inden det paabegyndes. Læreren maa, hver Gang et nyt Redskab tages i Brug, straks give Anvisning paa den rette Behandling af Redskabet, men desuden maa han bestandig have sin Opmærksomhed henvendt baade paa Elevernes Stilling under Udførelsen af Arbejdet og paa deres Behandling af Værktøjet.

Skolen bør være forsynet med en Modellsamling; dog skulle Eleverne ikke udføre Arbejdet efter Modellen, men efter deres Tegning. Modellen tjener til Sammenligning med Elevernes Arbejder, hvorved Fejlene paa en tydeligere Maade paavises, og hvorved der haves en Maalestok til Bedømmelse af Arbejderne.

16. Kvindelig Husgerning.

I Mellemskolen kan der kun udføres lette Arbejder. Øvelserne maa bestaa i Tilberedelsen af enkle Retter og gaa frem fra de lettere til de sværere. Børnene maa oplæres til at holde Køkkenet i Orden, at anbringe hver enkelt Ting paa sin Plads, at pudse og rense de Ting, der benyttes, alt under Iagttagelsen af den største Renlighed, Orden og Sparsommelighed. Ved Siden af disse praktiske Arbejder øves Børnene i at føre Regnskab over Udgifterne til den daglige Mad samt i at beregne Pri-en for hver Portion. Hver Undervisningsdag bør der gives en Lektion i Teori. Da forklares for Børnene: Fødemidlernes Næringsværdi i Forhold til deres Pris, deres Anvendelse, deres Konservering, Maaltidernes Sættelse, almindelige Regler for Fyring, Komfurets Renholdelse, for Opvask

og Orden, for Kogning og Stegning af de forskellige Næringsmidler o. s. v.

Børnene undervises klassevis i Skolekøkkenet, nødig flere end 15, højst 20. De inddeles i Familier paa 5 Medlemmer hver, og Skolekøkkenet maa indeholde henholdsvis 3 eller 4 Komfurer med øvrigt Tilbehør til 3, højst 4 Familier. Børnene bør saavidt mulig selv betale og ligeledes selv spise den Mad, de lave. De lære da tillige Borddækning og Servering, og de lære ikke blot, hvad man skal spise, men hvorledes man skal spise.

17. Latin.

Formaalet med Latinundervisningen i 4. Mellem-skoleklasse maa være dette, at Eleverne vinde sikkert Kendskab til det latinske Sprogs Ordforraad, Ordbøjning og Sætningsbygning i et saadant Omfang, at denne Kundskab kan afgive et solidt Grundlag for den videre-gaaende Latinundervisning gennem Forfatterlæsning, som skal meddeles i Gymnasiet. Det gælder da først om, at de lære og virkelig tilegne sig et passende Glosseforraad. Glosseforraadet maa hentes fra forskellige Sfærer, og man maa komme bort fra at lægge den noget for stærke og ensidige Vægt paa Krigsudtryk, som man hidtil har gjort, særlig ved Valget af Læsestykkerne; men det maa altid hentes fra den centrale Del af Sprogskatten, og sjældne Ord fra afsidesliggende Dele af Sproget bør undgaaes. Dernæst maa Eleverne vinde Sikkerhed i alt det paa Begyndelsesstadiet væsentlige og nødvendige af den regelmæssige latinske Formlære. For at dette Formaal kan naas, vil det være bedst, at der enten i selve Elementarbogen optages eller ved Siden af den tilvejebringes et Formlæreskema, som kun indeholder dette strengt nødvendige Stof og derfor kan være nogenlunde kortfattet. Syntaks skal naturligvis slet ikke læses systematisk; men der vil under Læsningen baade af Eksemplerne og navnlig af Læsestykkerne være Anledning nok til at lære Eleverne praktisk at iagttage en Række af de vigtigste syntaktiske Fænomener baade fra Kasus- og Moduslæren og indprente sig dem. Som Dele af Syntaksen, som det vil være nødvendigt eller i al Fald naturligt at vente med til Gymnasiet, kunne næv-

nes: Al indirekte Tale og som Følge deraf ogsaa alle Betsætninger, der udtrykke „en fremmed Tanke“; hypotetiske Betingelses- og Sammenligningssætninger og potential Konjunktiv; de fleste Tilfælde af Relativsætninger i Konjunktiv; det meste af Læren om Gerundium og Gerundiv; Læren om consecutio temporum o. s. v.

Til Læsningen benyttes en Elementar bog med lette Eksempler til Indøvelse af Formlæren og de simpleste syntaktiske Fænomener, der her kunne tages med. Ved Siden af de latinske Stykker bør der ogsaa være dertil svarende Stykker med danske Sætninger til mundtlig Oversættelse paa Latin. Senere vil man saa kunne gaa over til Læsningen af sammenhængende Stykker der selvfølgelig maa være lette, skrevne i simple og let overskuelige Sætninger eller Perioder. Heraf vil man formentlig kunne faa læst mellem 20 og 30 Sider.

18. Fransk.

Hvad det ved Undervisningen i Fransk kommer an paa, er, at det Grundlag, der her kan gives Eleverne for en senere, videregaaende Undervisning, bliver sikkert. Med Elever i den Alder, hvorom der her er Tale, vil man antagelig lige straks kunne begynde at læse sammenhængende Smaastykker, naar disse lægges til Rette i en meget simpel Form; senere hen kan man saa naa til at læse lette historiske Fortællinger, Beskrivelser og Smaanoveller, der ikke indeholde forældede eller usædvanlige Udtryksmaader. Af saadan Læsning vil man formentlig i Aarets Løb kunne faa læst og repeteret 40—50 Sider. Lige fra først af maa Eleverne vænnes til en god Udtale af de enkelte Lyd og Lydgrupper, saa de blive sikre heri. Af Grammatikken maa ligeledes fra første Færd det væsentligste og nødvendigste af Formlæren indøves: Hunkøns- og Flertalsdannelsen, Talordene (med deres Brug), det nødvendigste af Pronominerne (særlig de personlige Pronominers Plads i Sætningen; slet ikke de ubestemte Pronominer); først og fremmest Verberne, men saaledes, at af de uregelmæssige Verber kun de vigtigste tages med; forældede Former bør absolut ikke læres.

Cirkulære af 24. Maj 1905 angaaende Kemiundervisningen i Mellemskolen.

Paa dertil givne Foranledning undlader Ministeriet ikke at bringe til Skolernes Kundskab, at der ikke vil være at meddele nogen Laboratorieundervisning i Kemi i Mellemskolen, idet det Antal Timer, der i Mellemskolen vil kunne ofres til Kemien, er saa beskedent, at der ikke kan være Tale om, at Eleverne selv vil kunne laborere med et Udbytte, der staar i rimeligt Forhold til de ret store Udgifter, der foraarsages ved Laboratorieundervisning.

I Forbindelse hermed vil Ministeriet have Skolerne meddelt følgende Fortegnelse over de Hjælpe midler ved Kemiundervisningen i Mellemskolen, som indtil videre maa anses for tilstrækkelige:

I. Glassager og andre Apparater:

2 Dusin almindelige Reagensglas (Diameter indtil 24 m. m.).

1 Dusin Jena Reagensglas.

Stativ til Reagensglas.

1/2 Kg. Glasrør (indvendig Diameter 3—5 m. m.).

50 Gram Kautschukslange („sort Forbindesslange“).

En Spritlampe eller Bunsens Gaslampe.

En Trefod; et Asbesttraadnet.

Reagensglasholder med Stativ*).

3 Kolber (med flad Bund) à 1/2—3/4 Liter.

Retort med Forlag.

1 stort Cylinderglas (Diameter c. 10 Cm., Højde c. 30 Cm.).

2 mindre do. („ „ 3 Cm., „ „ 20 Cm.).

En Porcellænsskaal til Inddampning (Diameter c. 10 Cm.).

En Porcellændigel; Traadtrekant og Tang.

En Jærnske.

Glastragt og Tragtrør.

En Sprøjteflaske.

Tilklippet Filtrerpapir; nogle Ark Lakmuspapir (rødt og blaat).

Nogle Glasplader (til Underlag for Filtrerpapir og lignende).

*) Hvis et større Eksperimenteringsstativ ikke forefindes i den fysiske Samling, maa ogsaa et saadant anskaffes.

Nogle Glasspatler til Omrøring.

Kautschukpropper: en, som passer til Kolberne (med 2 Gennemboringer) og nogle — dels uden Hul og dels med 1 eller 2 Huller — passende til 24 m. m. Reagensglassene.

3 Flasker med Glasprop à 1/2 Liter (til Svovl-, Salt- og Salpetersyre).

Et Sæt Bægerglas (5 Stkr.).

3 Krystallisationskaale (5, 10, 15 Cm. i Diameter).

Et Cylinderglas med tilsleben Glasprop (Diameter ca. 10 Cm., Højde ca. 16 Cm.).

En Glasklokke med plansleben Rand og Hals samt plansleben Glasplade til Underlag.

Et Forbrændingsrør af Jenaglas.

Nogle u-formede Klorkalciumsrør.

En Blæsebælg af Kautschuk.

II. St i n k s k a b, c. 5/4 Al. højt og bredt, ca. 3/4 Al. dybt.

III. Forskellige K e m i k a l i e r, saasom Svovlsyre, Saltsyre Salpetersyre, Zinkstykker til Brintudvikling, Kobberspaaner, Svovl (i Pulverform), Jærnpulver, Kalium, Natrium, Fosfor, Fosforsyre, Kali- og Natronhydrat, Svovljærn, Kalk, klorsur Kali, Brunsten, Vandglas osv.

6. Skolens Beneficier.

De, som vil ansøge om fri Skolegang eller Stipendium for deres Sønner, maa straks ved Skoleaarets Begyndelse hos Rektor lade afhente de dertil foreskrevne Skemaer og tilbagesende disse inden 1ste September i udfyldt Stand (altsaa med Angivelse af sædvanlig aarlig Indtægt) og med fornøden Bevidnelse. For den, som allerede har nydt et Beneficium, behøver der ikke fremdeles at søges. For at opnaa Beneficium kræves et Aars Skolegang*).

A. De Beneficier, hvortil Ministeriet udnævner efter

*) Kun de ekstraordinære Fripladser, af hvilke der aarlig paa Finansloven bevilges 12 ved samtlige offentlige Skoler, tillægges nye Disciple straks ved Optagelsen i Skolen.

Rektors Indstilling, har i Beneficieaaret 1904—1905 været saaledes fordelt:

Fri Undervisning og 100 Kr. at oplægge:

Axel Teglbjærg, E. E. Madsen.

Fri Undervisning og 70 Kr. at oplægge:

V. Askgaard, J. Askgaard.

Fri Undervisning og 40 Kr. at oplægge:

H. K. Kalff, A. N. W. Holm, J. Lundberg, Aage Teglbjærg, P. L. R. Manniche, C. E. V. Fryd, Joh. Hansen.

Fri Undervisning:

A. H. D. Geertsen, H. B. Skov, J. M. D. Jensen, O. Grunnet, T. J. Jørgensen, B. Pontoppidan, C. C. Andersen, O. A. Olsen, A. M. Nielsen, N. N. Bay, E. Schmidt.

Undervisning for nedsat Betaling:

A. V. Jensen, A. Bencke, H. V. Tillisch, H. Pedersen, A. C. E. Madsen, H. G. Hansen, K. D. Iversen, H. L. J. Bang.

Stipendium paa 100 Kr. at udbetale:

T. P. F. Hansen.

Stipendium paa 70 Kr. at udbetale:

G. Fogt, H. E. C. Bencke, A. Z. C. Bay.

Stipendium paa 40 Kr. at oplægge til privilegeret Ekstragratist:

S. A. Mikkelsen.

Stipendium paa 40 Kr. at udbetale:

S. H. K. Hoyer, O. V. Øhlenschläger, K. E. Koefoed, A. Rasmussen, C. M. Skou, H. V. Christensen, Alfred Jensen, H. P. C. B. Hemmingsen, L. M. K. Nielsen, K. Thiesen, C. M. H. Jensen.

Slagelse Stipendium: .

a) paa 100 Kroner at udbetale:

H. Svane.

b) paa 80 Kroner at udbetale:

J. D. M. Østergaard.

B. Det Treschowske Legat for 2 Disciple i Roskilde Katedralskole (100 Kr. til hver), hvilket bortgives af Kammerherre Treschow til Brahesborg, er tillagt A. N. W. Holm og C. Baggesen.

C. Det Bøchske Legat blev af Rektor efter Samraad med Skoleraadet tildelt (i Portioner paa 50 Kr.): Ellen M. Kruse, C P. Olsen, F. P. Fog Petersen, Aksel Tøglbjærg, O. A. Delbanco, Dagmar H. K. Frandsen, A. R. Olsen og N. P. Pedersen.

7. Udtog af Skolens Regnskab for 1904—1905.

	Indtægt:	Kr.	Ø.
1. Beholdning efter Regnskabet for 1903 —1904		656	56
2. Restancer efter do		"	"
3. Jordebogsafgifter		3,767	37
4. Tiendeindtægter		27,196	55
5. Indtægter af Kirker og Præstekald ...		1,559	84
6. Jordskyld		19	04
7. Renter af Skolens Kapitalformue og Udbytte af en Bankaktie		2,438	03
8. Skolekontingenter, Indskrivningspenge og Gebyr for Testimonier		15,562	"
9. Indtægter af Duebrødre Hospital		42,567	23
10. Forskellige ubestemte og ekstraordi- nære Indtægter, derunder Privatist- penge		99	38
11. Det Teilmanske Legat til Biblioteket .		40	"
12. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen		2,109	84
13. Tilskud fra den almindelige Skolefond		"	"
14. Efter Decision for 1903—1904		"	"
15. Renter af Kautionsdepositum		175	"
16. Indfriede Prioritetslaan, udtr. Obl.		255	"
17. Uddrag af Sparekassen		52,300	"
	Tilsammen	<u>148,745</u>	<u>84</u>

	Udgift:	Kr.	Ø.
1.	Afgift af Egebjerg Sogns Kongetidende	394	86
2.	Skatter og Afgifter af Gods, Tiender og Bygninger.....	2,382	71
3.	Lønninger til Skolens Lærere	39,975	00
4.	Honorar for Inspektion og Tilsyn ...	750	„
5.	Løn til Pedellen.....	600	„
6.	Timeundervisningen.....	8,315	50
7.	Pensioner og Ventepenge samt Un- derstøttelse til ikke pensionsberet- tagede	8,524	69
8.	Bibliotek og videnskabelige Apparater	983	77
9.	Bygningers Vedligeholdelse	1,055	31
10.	Hovedreparationer	„	„
11.	Lejeudgifter af Skolelokaler	100	„
12.	Inventariets Vedligeholdelse	997	18
13.	Brændsels- og Belysningslørnødenhe- der.....	1,531	24
14.	Regnskabsførelsen	1,000	„
15.	Forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter: Rengøring, Porto, Protokol- ler, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøjtideligheder	1,644	26
16.	Undervisning i Skydevaabens Brug ..	250	18
17.	Afgivet til den almindelige Skolefond.	22,902	30
18.	Præmier til Livsforsikring af Skolens Lærere	2,109	84
19.	Renter af Kautionsdepositum.....	175	„
20.	Prioritetsudlaan og Indskud i Spare- kassen	53,930	74
21.	Indkøb af Kgl. Obligationer.....	„	„
22.	Decisionsposters Berigtigelse	„	„

Lateris 147,622 58

	Kr.	Ø.	
	Transport	147,622	58
23.	Tilbagebetalt erlagte Skolepenge.....	184	50
24.	Midlertidige Lønningstillæg	168	„
	Tilsammen Udgift	147,975	08
	Sammenholdes hermed Indtægten	148,745	84
	Bliver Beholdningen	770	76

Stipendiefondens Indtægter og Udgifter i Finansaaret 1904—1905.

	Indtægt:	Kr.	Ø.
1.	Beholdningen fra 1903—1904.....	1,690	88
2.	Renter af Stipendiefondens Kapitalformue: Prioritetsobligationer 24,900 Kr., Østifternes Kreditforeningsobligationer 8,700 Kr., Indskrivningsbevis 1,500 Kr., Københavns Husejer Kreditkasseobligationer 2000 Kr. og i Roskilde Sparekasse 3,555 Kr. 34 Øre.	1,576	16
3.	Hjemfaldne Oplagsstipendier	„	„
4.	Indfriede Prioritetslaan	„	„
5.	Udtrukne Obligationer	„	„
6.	Uddrag af Sparekassen.....	„	„
7.	Slagelse Stipendium til 2 Disciple ...	180	„
	Tilsammen Indtægt	3,447	04

	Udgift:	Kr.	Ø.
1.	Udbetalte Stipendier	783	75
2.	Indsendt til den almindelige Skolefond til Dimittender	640	„
	Lateris	1,423	70

	Kr.	Ø.
Transport	1,423	75
3. Regnskabsføreren 2 pCt. af Fondens faste Indtægter	28	86
4. Tilgodeskrevne Renter af Indskud i Sparekassen, som er forblevet inde- staaende	132	72
5. Slagelse Stipendium til 2 Disciple...	202	50
6. Prioritetsudlaan	"	"
7. Indskud i Sparekassen	"	"
8. Indkøbte Obligationer	"	"
Tilsammen Udgift	1,787	83
Sammenholdes hermed Indtægten	3,447	04
Bliver Beholdningen	1,659	21

Det Bechske Legat.

Kapitalen 10,000 Kroner, er anbragt i Østifternes Kreditforenings Obligationer 8. Serie.

Indkøb af 2 Obligationer à 2000 Kr. og 6	Kr.	Ø
à 1000 Kr. til Kurs $93\frac{5}{8}$	9362	50
10/00 Courtage	9	37
Senere indkøbt 3 Obligationer a 200 Kr. .	561	75
10/00 Courtage	"	56
Rente 133 Dage 4 0/0	8	87
	9943	05
Fra 10000	"	"
Rest	56	95

Indtægt.	Kr.	Ø.
Rest efter Indkøb af Obligationer.....	56	95
Rente af 10000 Kr. fra 11. Juni 1903 til 1. Januar 1904	223	33
Rente af 10600 Kr. fra 1. Januar til 1. Juli 1904	212	„
Rente af 10600 Kr. fra 1. Juli 1904 til 1. Januar 1905.....	212	„
	<u>704</u>	<u>28</u>

Udgift.	Kr.	Ø.
En Protokol og en Kassebog	4	50
En Mappe	„	65
2 Sparekassebøger	„	50
En Dokumentkasse	6	„
200 Blanketter til Kvitteringer	3	„
8 Legatportioner à 50 Kr. udbetalt i Juli 1904	400	„
Porto.....	400	10
	<u>414</u>	<u>75</u>
	<u>704</u>	<u>28</u>
Beholdning.....	289.	53

A n m. Hertil kommer endnu nogen Rente i Sparekassen, som ikke er indført.

Mundtlige Afgangs- og Aarsprøver.

Skriftlig Afgangseksamen 2.—3., 13.—15. Juni; skriftlig Hovedeksamen 24.—27. Juni. Bogstaverne til venstre i hver Linie betegner Værelserne: a = Nr. 1, b = Nr. 3 (Hovedbygningens Stueetage), c = Nr. 6, d = Nr. 8, e = Nr. 11 (Hovedbygningens 1. Sal), f = Nr. 14 (Bagbygningens Stueetage), g = Nr. 15, h = Nr. 16 (Bagbygningens 1. Sal).

Lørdag 17. Juni.			Lørdag 24., Mandag 26. og Tirsdag 27. Juni.		
e Kl.	8. VIs	} Fransk. Hr, S	Skriftlig Hovedeksamen.		
e "	8 ^{1/2} . Priv.		Mandag 26. Juni.		
e "	12. VIm Fransk.	Hr, S	e Kl.	4. VIs	} Græsk. Scho, Rs
e "	4. 4R	} Fransk. Hr, S	e "	5 ^{1/2} . Priv.	
e "	5. Till.		Tirsdag 27. Juni.		
Mandag 19. Juni.			Skriftlig Hovedeksamen.		
e Kl.	8 ^{1/2} . VIs	} Latin. R, M	Mandag 26. Juni.		
e "	10. Priv.		Tirsdag 27. Juni.		
e "	12 ^{1/2} . IVs (1—5)	} Latin. Scho, R	e Kl.	9 ^{1/2} . IVm (1—3)	} Geografi. So, C
e "	2. Till.		e "	12 ^{1/2} . IVm (4—6)	
e "	4 ^{1/2} . IVs (6—11)	} Latin. Scho, R	e "	1. 4R. b	} Geografi. So, C
e "			e "	4. 4R. a	
Tirsdag 20. Juni.			Tirsdag 27. Juni.		
f Kl.	8. VIm Fysik.	N, L	e Kl.	8. VIs	} Dansk. B, K
f "	1. VIs	} Fysik. L, N	e "	8 ^{1/2} . Priv.	
f "	2. Priv.		Onsdag 21. Juni.		
e Kl.	8. VIm	} Engelsk. Rs, Scho	e "	9. VIs	} Oldnordisk. K, M
e "	9. VIs		e "	11. VIm Dansk.	
e "	12 ^{1/2} . 4R. a	} Engelsk. Rs, R	e "	12. VIm Oldnord.	K, M
e "	4. 4R. b		e "	1 ^{1/2} . 4R. a (1—3)	} Dansk. 1, M
Torsdag 22. Juni.			e "	4. 4R. a (4—6)	
Fredag 23. Juni.			e "	4 ^{1/2} . 4R. b	
Lørdag 24. Juni.			Onsdag 28. Juni.		
f Kl.	8. IVs	} Naturhistorie. So, C, Insp. P	f Kl.	8. VIm Fysik.	L, N
f "	9 ^{1/2} . IVm		Torsdag 22. Juni.		
Fredag 23. Juni.			e "	8. Vs Latin.	Scho, M
Lørdag 24. Juni.			f "	12. IIIs	} Matematik. N, P
Mandag 25. Juni.			f "	5. IIIIm	
Tirsdag 26. Juni.			b "	8. 3R. Fransk.	S, Hr
Onsdag 27. Juni.			h "	4. 3R. a	} Naturhistorie C, R
Torsdag 28. Juni.			h "	5. 3R. b	
Fredag 29. Juni.			b "	5. 2R. a	} Tysk. 1, K
Lørdag 30. Juni.			b "	6. 2R. b	
Søndag 1. Juli.			c "	12. 2 Mell. A, 1	} Engelsk. Rs, Scho
Mandag 2. Juli.			c "	1. 2 Mell. A, 2	
Tirsdag 3. Juli.			c "	5. 2 Mell. A, 3	
Onsdag 4. Juli.			h "	8. 2 Mell. B, 1	} Naturhist. So, R
Torsdag 5. Juli.			h "	9. 2 Mell. B, 2	
Fredag 6. Juli.			h "	12. 2 Mell. B, 3	
Lørdag 7. Juli.			c "	8. 1 Mell. a	} Dansk. K, 1
Søndag 8. Juli.			c "	9. 1 Mell. b	
Mandag 9. Juli.			c "	10. 1 Mell. c	

Torsdag 29. Juni.

e Kl.	8.	IVm	} Historie.	Hr, R
e "	9.	IVs		
b "	12.	Vs	} Engelsk.	R, Rs
b "	1.	Vm		
e "	12.	IIIm	} Tysk.	K, I
e "	1.	IIIs		
b "	4.	3R, b	} Dansk.	J, Rs
b "	5.	3R, a		
d "	8.	II, a	} Latin.	M, Schø
d "	9.	II, b		
g "	8.	2R, b	} Geografi.	C, N
g "	9.	2R, a		
c "	8.	2. Mell. A, 2	} Dansk.	Rs, I
c "	9.	2. Mell. A, 3		
c "	10.	2. Mell. A, 1	} Fysik.	So, N
f "	4.	2. Mell. B, 2		
f "	5.	2. Mell. B, 3		
f "	6.	2. Mell. B, 1		

Fredag 30. Juni.

e Kl.	8.	Vm	} Historie.	Hr, Rs
e "	9.	Vs		
e "	1.	IIIs	} Fransk.	S, Hert
e "	4.	IIIm		
f "	8.	3R, a	} Matematik.	P, N
f "	11.	3R, b		
b "	4.	2R, a	} Dansk.	M, K
b "	6.	2R, b		
f "	2.	2. Mell. A, 3	} Fysik.	So, N
f "	4.	2. Mell. A, 1		
f "	6.	2. Mell. A, 2	} Tysk.	I, K
c "	8.	2. Mell. B, 3		
c "	10.	2. Mell. B, 1		
c "	12.	2. Mell. B, 2	} Religion.	B, Sø
b "	8.	1. Mell. b		
b "	9.	1. Mell. c		
b "	11 ^{1/2} .	1. Mell. a		

Lørdag 1. Juli.

e Kl.	8.	Priv. Tysk.	} Tysk.	K, I
e "	8 ^{1/2} .	IVm		
e "	12.	IVs	} Tysk.	I, K
e "	1.	4R, b (1-3)		
e "	4 ^{1/2} .	4R, b (4-5)	} Tysk.	I, K
e "	5.	4R, a		
b "	8.	Vs Fransk.	} Fransk.	Hr, S
f "	8.	IIIm		
f "	12.	IIIs	} Naturhist.	C, R
c "	8.	3R, b		
c "	10.	3R, a	} Engelsk.	Rs, Schø
b "	1.	II, b		
b "	5.	II, a		

d Kl.	8 ^{1/2} .	2R, b	} Religion.	B, T
d "	9 ^{1/2} .	2R, a		
c "	1.	2. Mell. B, 1	} Engelsk.	Rs, Schø
c "	4.	2. Mell. B, 2		
c "	5.	2. Mell. B, 3		

Mandag 3. Juli.

e Kl.	8 ^{1/2} .	VIm	} Historie.	R, Hr
e "	10.	VIs		
d "	1.	IVs	} Fransk.	Hr, S, Hert
d "	4.	IVm		
e "	1.	4R, a	} Historie.	Rs, R
e "	4.	4R, b		
c "	8.	Vm Oldnord.	} Dansk.	K, B
c "	9.	Vm Dansk.		
c "	12.	Vs Oldnord.	} Vm Dansk.	K, B
c "	1.	Vm Dansk.		
g "	4.	IIIs	} Geografi.	C, N
g "	5.	IIIm		
b "	1 ^{1/2} .	IIIs	} Latin.	M, Schø
b "	5.	IIIm		
f "	8.	3R, a	} Fysik.	N, P
f "	11.	3R, b		
f "	1.	II, a	} Matematik.	L, P
f "	5.	II, b		
b "	8.	2. Mell. B, 3	} Dansk.	I, Rs
b "	10.	2. Mell. B, 1		
b "	6.	2. Mell. B, 2		

Tirsdag 4. Juli.

e Kl.	8.	Vs Græsk.	} Matematik.	M, Schø
f "	8.	Vm Matematik.		
d "	8.	IIIs Græsk.	} Fysik.	S, Hert
f "	1.	IIIm Fysik.		
e "	12 ^{1/2} .	IIIs	} Religion.	B, Th
e "	1.	IIIm (1-2)		
d "	12.	3R, b	} Historie.	Hr, Rs
d "	1.	3R, a		
f "	4.	2R, a	} Matematik.	L, N
f "	6.	2R, b		
c "	8.	2. Mell. A, 1	} Tysk.	K, I
c "	9.	2. Mell. A, 2		
c "	10.	2. Mell. A, 3	} Historie.	S, K
b "	1.	2. Mell. B, 1		
b "	2.	2. Mell. B, 2		
b "	5.	2. Mell. B, 3		
h "	4.	1. Mell. c	} Naturhist.	C, P
h "	5.	1. Mell. a		
h "	6.	1. Mell. b		

Onsdag 5. Juli.

f Kl.	8.	IVm Fysik.	} Historie.	N, L
e "	8.	V Tysk.		
d "	8.	IIIm (3-9)	} Historie.	Hr, B

Trykfejl.

Side 83 Lin. 6 f. n. Porto Kr. 400,10. **Læs 0,10.**

1905.